

JUL I THY X

VI LAVER BYENS BEDSTE FARVEBILLEDER

- Alle film fremkaldes på 1 TIME (24x36-aps)
- **Intet ekstra gebyr** for 1 times ???
- Vi fremstiller dine billeder på Danmarks mest moderne MAXI-LAB (Noritsu 2302)
- Vi kan lave billeder i alle størrelser fra pasbilleder til kæmpe 30x45 cm
- **NYT – ENESTE I THISTED**
Digital opkobling. Vi kan nu lave billeder fra diskette, digital kameraer og CD-rom op til 30x45 cm i en helt utrolig kvalitet.

foto-magasinet

FOTO
ATELIER
REKLAME

STORETORV 2
7700 THISTED
TLF. 97 92 12 88

H.M. AUTOMATIC A S

WILHELMSBORGVEJ . 7700 THISTED . TLF. 97 92 63 00

Elektriske styre- og fordelingstavler
Mimic-tavler i mosaiksystem
Styringstekniske komponenter

*Danmarks mest alsidige traktorprogram fra New Holland
finder du hos J. Hundahl AS*

NEW HOLLAND

Smede- og Maskinforretning
HUNDAHL AS
SILSTRUP . HJULMAGERVEJ 7 . 7700 THISTED . TLF. 96 17 84 00

JUL I THY

1999

69. ÅRGANG

UDGIVET AF
JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
Danske Boghandleres Kommissionsanstalt, Siljanganede 6-8, 2300 København S.

JUL I THY

69. ÅRGANG

Redigeret af Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 185, Tved, 7700 Thisted. Tlf. 97 98 15 85

Indholdsfortegnelse

<i>Det dejligste hotel i Caribien ejes af thybo</i>	
Af Jørgen Miltersen	3
<i>Posten fandt frem til husets søn</i>	
Af viceskoleinspektør Jørgen J. Krogh, Højvænget 26, Hurup	9
<i>Eventyret om det nordjyske Louisiana</i>	
Af Jørgen Miltersen	13
<i>Naboer havde pligt til at hjælpe</i>	
Af Johannes N. Kjær, Tømmerbyvej 29, Frøstrup.....	21
<i>I Christen Kolds fodspor</i>	
Af Jens Kongsted Lampe, Skovhøj 18, st.th. 8361 Hasselager	27
<i>Fra det gamle album</i>	33
<i>Fra det ny album</i>	57
<i>Fra landsbykirke til købstadskirke</i>	
Af lektor Henrik Bolt-Jørgensen, Gammel Sjørringvej 18, 7700 Thisted	67
<i>Annoncer</i>	71

Forsidemotiv:

Udsnit fra altertavlen i Thisted Kirke:
Jomfru Maria og Maria Magdalene i anledning af Thisted Købstads
475 års jubilæum og kirkens eksistens i ca. 500 år.
Foto: Henrik Bolt-Jørgensen. Se side 67.

Fotos fra:

Foto-Magasinet i Thisted, Klaus Madsen, Peter Mørk,
Tage Jensen, Henrik Bolt-Jørgensen, Jørgen Miltersen m. fl.

Eftertryk ikke tilladt

Wadmann Bogtryk/Offset, Thisted

ISBN 87 85 131 28 8

Det dejligste hotel i Caribien ejes af thybo

Jul i Thy med billede fra præstegårdshaven i Thisted nåede frem til Avila Beach Hotel.

Af Jørgen Miltersen

»Jeg sidder i troperne på øen Curaçao, én af de Hollandske Antiller, for at fejre jul hos min bror, Nic Møller, som er ejer af verdens dejligste hotel her...«

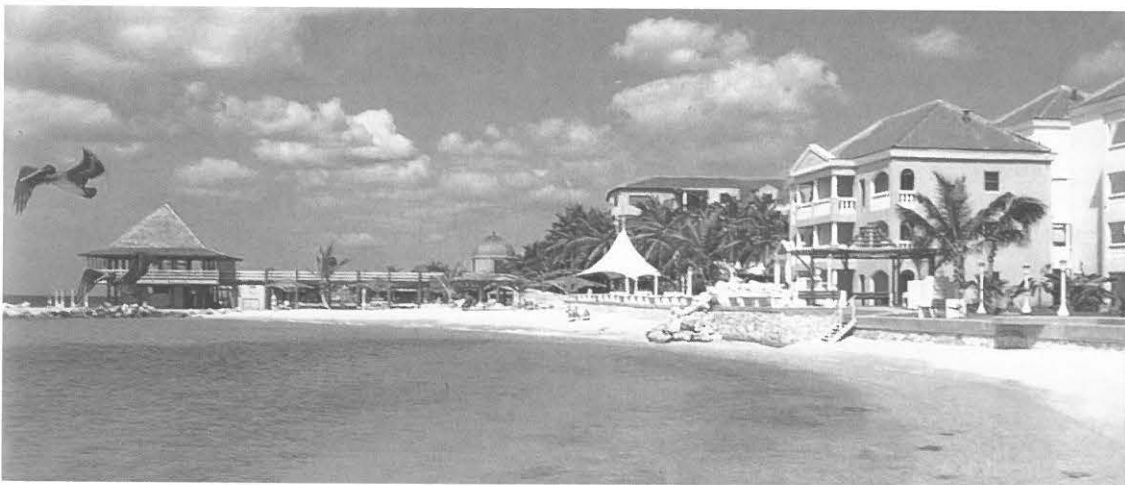
Det var indledningen på et brev til JUL I THY, skrevet på Avila Beach Hotel 28. december 1998 af Bente Hinrichsen, der var på juleferie hos sin bror, Nic Møller. Anledningen til brevet var et billede fra præstegårdshaven i Thisted. Det var fra et dødsbo afleveret til den

nuværende sognepræst uden nærmere oplysning om personerne.

Billedet blev gengivet i JUL I THY med henblik på, om nogle kunne træde hjælpende til. JUL I THY når vidt omkring i verden, bl. a. til Curaçao. Da Bente Hinrichsen så billedet, var hun ikke i tvivl. Hun satte sig straks til at skrive:

»Præsteparret på billedet er vores oldeforældre, Vita og Jacob Søren Hansen...«

Endvidere kom der brev fra Bente Hinrich-

Avila Beach Hotel på øen Curaçao i Caribien.

sens møster i Svendborg, Vita Garnæs Bech, med nærmere oplysninger. De bringes som billedtekst i Det gamle Album.

Fra købmandsgård i Thisted

Men tilbage til brevet, sendt fra Avila Beach Hotel på Curaçao i Caribien. Brevskriveren Bente Hinrichsen voksede op i Thisted, hvor hendes far, Carl Einar Møller, drev Firmaet Nicolaj Møller & Søn i Vestergade. Hendes bror på Avila Beach Hotel kalder sig Nic, men hedder Nicolaj ligesom bedstefaderen.

Som barn oplevede han det spændende liv i en købmandsgård, men det blev manufakturbranchen, han kom ind i, da han i 1952 havde taget realeksamen.

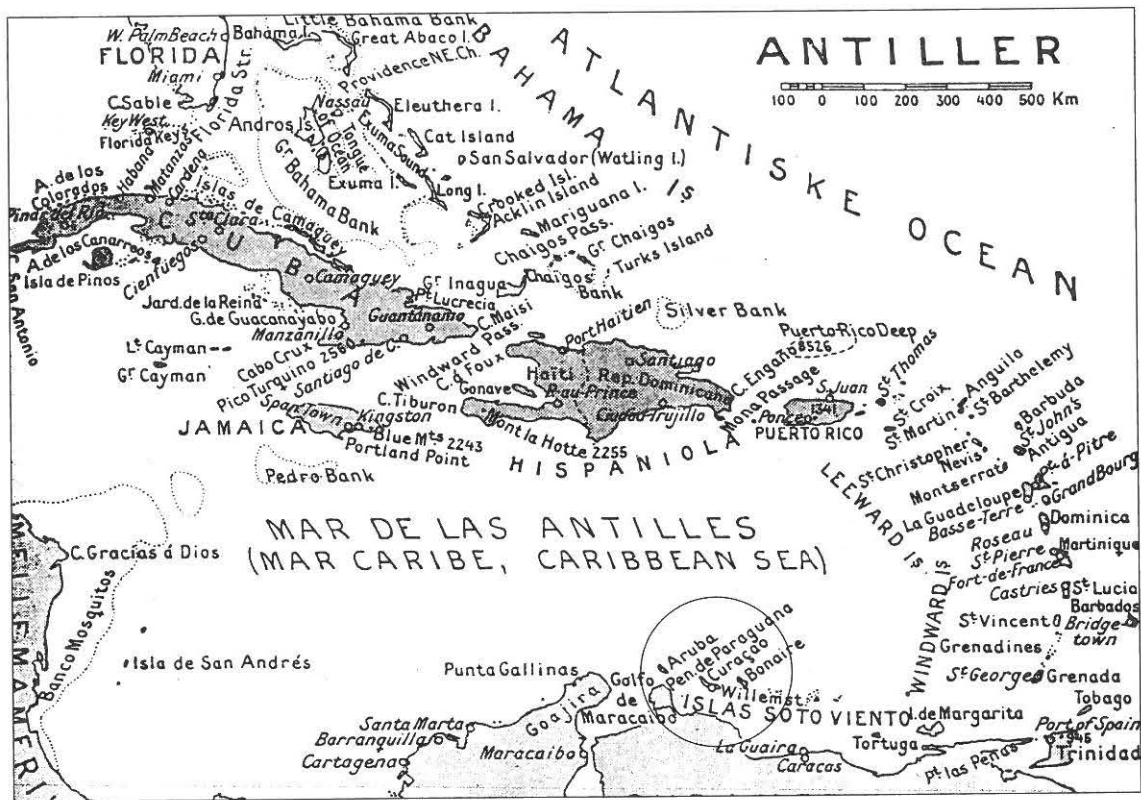
Han kom i lære hos Chr. Søndergaard i Vestergade. Videreuddannede sig på Niels Brock i København og blev taget til Livgarden.

Derefter kom han på Kastrup Glasværk, hvor han mødte en dansker, Ole Hansen, som købte ind for Spritzer & Fuhrmann – et stort juvelerfirma i Curaçao. Ole Hansen bor stadig på Curaçao og er dansk konsul.

I 1960 tog Nic Møller springet til Curaçao og fik ansættelse i juvelerfirmaet, der havde over 500 ansatte. Han steg i graderne. I løbet af 17 år nåede han frem til at blive souschef, og så ville han gerne være medejer af firmaet. Da det ikke kunne lade sig gøre, besluttede han at skifte karriere og købte det hotel, der af hans søster betegnes som »verdens dejligste«.

Farverig historie

Avila Beach Hotel har en farverig historie. Hovedbygningen – et smukt, gult palæ i typisk hollandsk kolonistil – stammer fra slutningen af 1780'erne. Det hed oprindeligt »La

Kort over Caribien. Curaçao kan findes midt i cirklen.

Hovedbygningen er et smukt, gult palæ i typisk hollandsk kolonistil. Var tidligere bolig for hollandske guvernører, derefter privathospital og fra 1949 hotel. Nic Møller købte Avila Beach Hotel i 1977.

Belle Alliance« og blev benyttet først som landsted, senere som permanent bolig for de hollandske guvernører.

I begyndelsen af dette århundrede blev bygningen brugt som en kostskole for drenge. Senere blev den indrettet til privathospital under ledelse af den på øen meget anerkendte læge, Dr. Hendrick (Gungu) Maal, der i 1949 besluttede at omdanne sin klinik til et hotel.

I følge Nic's søster Bentes afdøde mand, der var kirurg og hospitalchef i Rio de Janeiro, er der ikke stor forskel på et hospital og et hotel: Patienter og hotelgæster har samme behov!

Da hotellet blev sat til salg i 1977, fik Nic Møller lyst til at købe det, selv om han ikke havde nogen erfaring på området. Det havde hans daværende kone Jette heller ikke. Hun havde været turistguide i 10 år.

Men de sprang ud i det. Jette kom i køkkenet, hvor hendes danske frokostplatter blev en kæmpesucces. Nic udnyttede sine administrative erfaringer og talent for marketing, og så tog de et fornuftigt skridt – de ansatte en dansk kok.

Med René Knudsen, som senere blev et kendt navn i Danmark med Renés Restaurant og Musikhuset i Århus, blev hotellets restaurant »Belle Terrace« et velrenommeret spisested, hvor man ud over det danske smørrebrød kunne tilbyde en førsteklasses »à la carte menu« med raffinerede eksotiske specialiteter.

Efter René er traditionen med dansk køkken fortsat, og Avila Beach har nu fire danske kokke.

Hotellet havde ved overtagelsen i 1977 kun 45 værelser, og alt var forfaldent, men det blev efterhånden sat i stand, og siden er der foretaget flere ombygninger og forbedringer – senest en stor udvidelse i 1992, og Avila Beach Hotel har nu 100 værelser og 10 suiter.

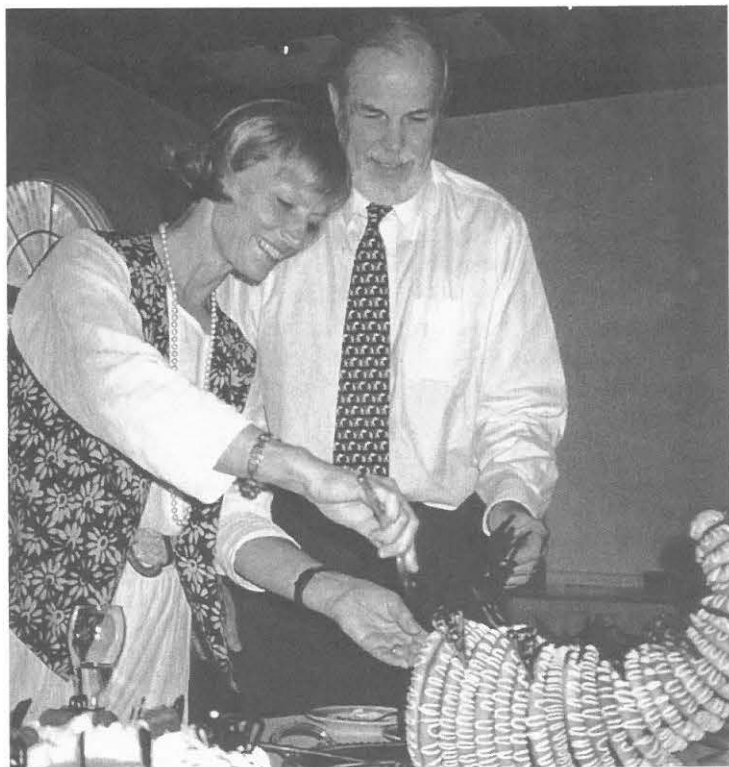
På frimærker i jubilæumsåret

Hotellet fejrede den 1. februar 1999 sit 50 års jubilæum, og Det Antillianske Postvæsen udgav i den anledning en serie med 3 frimærker.

Så vidt vides er Avila Beach det eneste hotel i verden med en serie egne frimærker.

Nic og Tone Møller ved udgivelsen af AVILA frimærkerne i anledning af hotellets 50 års jubilæum 1. februar 1999.

Dansk smørrebrød var fra starten i 1977 en stor succes. Avila Beach Hotel har i dag fire danske kokke, som sørger godt for gæster og personale. Her er Birte og Nic Møller i gang med en kransekage.

Som tidligere hollandsk koloni, der fik selvstyre i 1954, er Curaçao et attraktivt rejsemål for hollandske turister, men også mange syd- og nordamerikanske rejsende finder vej til Curaçao, som er helt speciel på grund af den særprægede hollandske arkitektur, der ikke findes noget andet sted i Caribien.

Avila Beach Hotel er et hotel i luksusklasse med fred og ro. Palmernes susen er med til at skabe en god atmosfære, og badestranden ligger lige uden for døren. Casino og natklub findes ikke. Kommer der gæster, som absolut ønsker spil og dans, kan de tage en taxa til centrum af byen Willemstad, siger Nic Møller.

Klimaet er behageligt. Temperaturen ligger for det meste mellem 25 og 30 grader. For de kulturelt interesserede er arkitekturen i Willemstad spændende med smukke, gamle byg-

ninger fra kolonitiden. Der er kunstgallerier og museer, et »floating market« med sejlbåde ved kajerne, hvor der sælges fisk, frugt og grønsager.

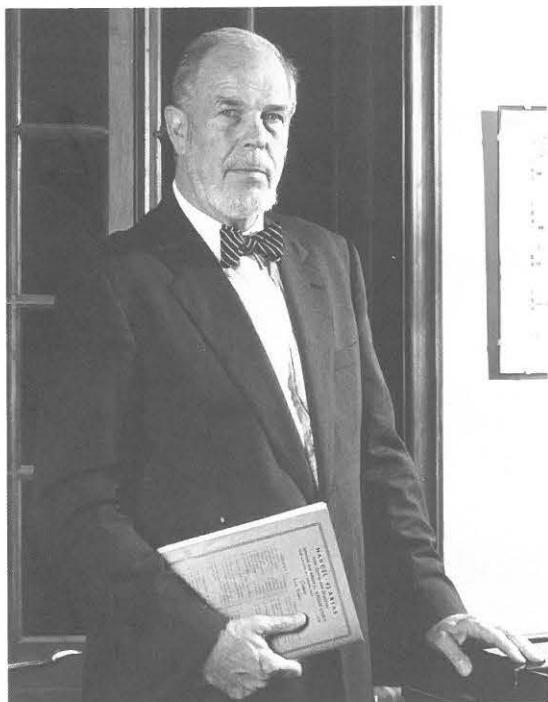
Var i kor i Thisted

Mange gange i årets løb er der på Avila Beach Hotel musikarrangementer, der afholdes i hotellets egen koncertsal, som er en del af kongrescentret »La Belle Alliance«. I jubilæumsåret 1999 har der været fire koncertserier med internationalt kendte solister, bl. a. musikere fra New York Philharmonic.

Af og til optræder hotellets ejer også selv med »lieder« til klaverakkompagnement. Især de såkaldte »Coffee Concerts« søndag formiddag er populære, og Avila har et trofast kon-

Nic Møller med datteren Tone og sønnen Henrik på 50 års jubilæumsdagen 1. februar 1999.

Nic Møller sang i Thisted Gymnasiums Kor og i Thisted Motetkor. Siden har han uddannet sig som barytonsanger, han arrangerer koncerter og medvirker selv. Her er han i 1997 på vej til koncert med noderne til 45 Händel-arianer under armen.

certpublikum både blandt befolkningen på Curaçao og hotellets gæster.

Inden Nic Møller rejste fra Thisted, sang han i Thisted Gymnasiums kor og i organist Aksel Munks Thisted Motetkor. Siden har han videreuddannet sig som barytonsanger på Curaçao og i New York, og han har i årenes løb medvirket ved mange offentlige koncerter. I 1997 optrådte han for eksempel ved en Thanksgiving Concert på Smith College Art Museum i Northampton, Massachusetts, akkompagneret af pianisten John Van Buskirk.

På programmet havde de »Vier ernste Gesänge« af Johannes Brahms – senere udgivet på CD sammen med sange af Franz Schubert og Robert Schumann.

Nic Møller kan glæde sig over, at han til driften af hotellet ikke blot har hjælp af sin nuværende kone, Birte, som har været en uvurderlig partner i udviklingen af hotellet – selv om hun ikke er thybo! Hans datter af første ægteskab, Tone Møller, har været General Manager siden 1990 og tager sig i stigende omfang af den daglige drift. Mange af medarbejderne kommer fra kvarteret omkring hotellet, og man kan i høj grad tale om »Familien Avila« bag »det dejligste hotel i Caribien«.

Som var han sendt fra JUL I THY, dukkede en fotograf op på Avila Beach Hotel i julen 1998. Det er brevskriveren Bente Hinrichsen og hendes bror, Nic Møller

Posten fandt frem til husets søn

Jørgen J. Krogh mindes sine dage som feriedreng i Thisted under 2. Verdenskrig

I dette århundredes begyndelse, før 1. Verdenskrig, og før nogen havde fået den idé at indføre postnumre og sligt, var der et postbud i Thisted, der fik rynker i panden og sikkert også klædede sig i nakken. Han stod nemlig med et postkort i hånden, afsendt fra København. Kortet havde følgende angivelse af adressen:

Her er et lille, beskedent kort,
som gerne vil fra posthuset bort.
Op ad byen skal det nu ej;
men ned ad den bekendte Stationsvej.
Derfra til Jernbanegade, men ej
langt De må gå,
for at den rigtige kortet kan få.
Når De om første hjørne til højre
har Dem forføjet,
så ser De huset lige for øjet.
Gå blot derned, ja, fat nu mod,
for det er et sted, hvor der tit flyder blod.
Så skal De ej længer' med kortet trave,
for husets søn skal kortet have.

Kortet nåede godt frem til husets søn, som var min far, Anders Søndergaard Nielsen Krogh, og adressen var Søndergade 3, i et kvarter, der nu helt er forsvundet for at give plads til Rådhuset og andre større bygninger.

Det har nok været et tænksomt postbud,

som har bragt kortet til den rette adresse, men idet han drejede om hjørnet til Asylgade, har han set lige ned mod min farfar, Lars Nielsen Kroghs slagterbutik, »et sted, hvor der tit flyder blod«, og så har han ikke mere været i tvivl om, hvor kortet skulle afleveres. Husets beliggenhed for enden af den stejle Asylgade var ikke helt ufarlig i hestekøretøjernes tid. To gange løb et par løbske heste med vogn og det hele ind i husets dagligstue.

Mange år senere, da der ikke mere var slagterbutik i huset, men i stedet tre lejligheder, hvoraf den ene blev beboet af min farmor og faster, blev det ferieadressen for min broder og mig.

Vi voksede op i en forstad til Esbjerg, og her var der den luksus, at alle skolebørn kunne få en gratis feriebillet i sommerferien. I god tid før sommerferien skulle klasselæreren indsamle elevernes ønsker. Vi ønskede os altid en billet til Bonderup (ved den nu nedlagte Fjerritslev-bane) over Thisted, og feriedagene blev delt mellem et ophold hos morfar og moster i Hanherred og hos faster og farmor i Thisted, og det var vist altid godt vejr i disse sommerferier dengang i årene op til og under 2. Verdenskrig.

Hvordan oplevede en vestjysk feriedreng så Thisted dengang, før verden fik fart på?

Grydetorv som det så ud engang. I baggrunden Søndergade 3, flankeret af Odense Æggekøkken (med den åbne port) og huset (ved træet) hvor redaktør Kjeld Jensen boede. I bygningen til højre havde den konservative Thisted Amtsavis til huse.

Søndergade, hvor vi boede, var på mange måder en spændende gade. For enden af gaden lå Gasværket, hvor Sven Pedersen, der boede i naboledigheden i huset, arbejdede. I hans og konens lejlighed var et flot fotografi, hvor man så ham skovle kul ind i en glødende ovn, et betagende billede. Gasværksbestyrelsen, Maibom, boede også for enden af gaden. Nabo til den anden side var Odense Æggekøkken, (og man opfattede hurtigt, at i Thisted udtalte man det med et meget blødt g). Her kunne man gå ind gennem porten til gården med de toppede brosten. Herinde lå et lille hus, hvor der boede en enkekone, fru Dres, som lignede en af de gamle koner fra fattighuset i »Emil fra Lønneberg«, brun og garvet i ansigtet, med et utal af fine rynker, men meget flink og venlig mod os børn. Mon ikke det var hende, der gav os smag for rørag?

Gik man længere hen ad gaden, passerede man »Thisted Amtsavis«, den konservative avis, som farmor holdt, naturligvis, for naboen til den anden side var redaktør Kjeld Jensen, en adræt og rørig mand, som passerede forbi vort hus flere gange om dagen, og som altid hilste venligt på os børn.

Hvis vi fortsatte op mod byen og torvet ved Rådhuset, gik vi over Grydetorv og forbi fotograf Scharlings butik og atelier. Engang, hvor vi var inde i butikken, fik vi lov at komme med ind at se fotografens store samling af fugleæg, indsamlede med megen kyndighed gennem mange år.

Lidt længere fremme ad gaden kunne man blive klippet hos barber Behr (sig det hurtigt!) – en oplevelse jeg også har haft.

Mere spændende var det at dreje til højre ad Fjordstræde, som førte ned til havneområdet. Drejede man til højre for enden af strædet, lå Odense Æggekøkkens udsalg lige her, drejede man til venstre, gik man langs J. P. Jacobsens barndomshjem og kom på det næste hjørne frem til et brødudsalg, der lå lige over for Toldeboden. Når ens farmor, eller »Bedste«, som man sagde dengang, sendte én derned efter et »4 punds rugbrød« – (eller sagde hun »grovbrød«?) – protesterede man og sagde, at det hed et helt eller et halvt rugbrød; men man blev belært om, at sådan var det ikke i Thisted.

Fjordstræde var noget af et fund: Den korte gade havde til den ene side Odense Æggekøkken

keri med tilgitrede vinduer. Til den anden side lå FDB's lager, også med gitter for vinduerne. Her var der en stor port, som førte ind til den indre gård. Når det blev aften, blev denne port, som mindst nåede op til 1. sals højde, lukket, og her var så et herligt fodboldmål, og her blev der spillet mange fremragende fodboldkampe med den specielle teknik, der skal til, når bolden er en tennisbold eller i hvert fald af samme størrelse. Værst var det, hvis den røg over porten. Så kunne man først gå ind og bede om at få den udleveret, når porten blev åbnet næste arbejdsdag.

Badelivet

Badelivet ved Limfjorden var også værd at tale om. Før krigen badede man i Dragsbæk ved Simons Bakker; men det ødelagde den

tyske værnemagt for befolkningen ved at lægge beslag på området og bygge der.

Men min faster havde hvert år en god besked til os, når vi ankom: »Jeg har lejet et badehus til jer«, sagde hun. Nede i Dragsbæk var der en vaske- og rullekone, fru Skaarup, som udlejede badehuse. Hvilken luksus at kunne cykle derned, klæde om i »eget« hus og så hoppe direkte ud i Limfjordens salte vand. Dengang var forureningen endnu ikke opfundet!

I det hele taget var Thisted, før Kystvejen kom, mere nært forbundet med fjorden. Man kunne spadsere over den gamle kirkegård og ned ad Strandstien, helt ned til og langs med vandet, og man kunne roligt sende børn alene derned. Nogle få år var der her ved Strandstiens slutning endog en Zoologisk Have. På en måde har Kystvejen klippet den naturlige forbindelse mellem byen og Limfjorden over. Til

Radering fra 1918, udført af P. Holm. Huset i midten, Søndergade 3, blev i en årrække omkring 2. Verdenskrig beboet af Jørgen J. Kroghs familie. Hans farfar, Lars Nielsen Krogh, drev i 1920'erne slagterforretning i huset, der senere blev indrettet til lejligheder.

gengæld har den så givet bilisterne, som der ikke var så mange af dengang, en god oplevelse.

Badehusene forsvandt også, og badelivet blev flyttet om på den anden side af byen, ud til det, man kaldte »Strøget«.

Hele sommerferien blev naturligvis ikke blot tilbragt i Thisted by. En årlig udflugt gik til Ny Ullerupgård. Døtrene herfra havde gået på realskole i Thisted, og i middagspausen havde de spist hos min farmor. Det var forlængst historie, men forbindelsen mellem familierne bestod, og hvert år cyklede min bror og jeg ud til den imponerende gård, bl.a. for at hente stikkelsbær, nye kartofler eller andet godt fra haven. Det klarede fru en i huset imidlertid for os, mens vi legede med københavnerdrengen, der ferierede der. I stalden var der tipvognsspor, og vi kunne lege tog og drøne rundt med fodervognene. Nede i engen løb åen, og her sejlede vi på tømmerflåde, soppede og fiskede. Der var så dejligt, derude på landet.

Klitmøller var et af de andre udflugtsmål. Min farfar, som var død, inden jeg blev født, og som jeg derfor kun har hørt om, kørte som slagter landtur til Klitmøller med sin hestevogn. Somme tider overnattede han derude og fik derved venner i fiskerlejet. Det var en oplevelse at komme derud for os, ikke mindst hvis man var der sidst på eftermiddagen, hvor bådene kom ind. Det var før, man fik ophalingspil, så bare det at få båden skubbet op på stranden var mandfolkearbejde. Og så skulle fiskene bæres på land i rygkurvene af træ. En gang var der så kraftig en blæst, at der blev hejst kurve i signalmasten, og redningsbåden gik ud og lagde sig lige uden for revlerne og blev der, til alle bådene var inde.

Fiskerbefolkningens stærke trosliv fik man også indtryk af. De var gæstfri folk. Der blev dækket kaffebord i haven; men inden kaffen blev serveret, holdt husets herre en andagt, og der blev bedt en bøn, inden man sagde »Værsgo«. Åen, der løb gennem Klitmøller, var et herligt sted. Man kunne ligge på maven på en lille bro eller spang over åen og i løbet af kort

tid fylde et syltetøjsglas eller en mælkeflaske med vand, der vrimlede med glasål.

2. Verdenskrig

Krigen var kommet og besættelsestiden. Sommeren 1940 var vi med en Klitmøller-familie i hestevogn ud gennem det nuværende vildtreservat til et sted mellem Klitmøller og Hanstholm, hvor en hollandsk damper var strandet – vistnok netop natten til den 9. april 1940 – og nu stod den der, helt oppe i havstokken, et flot syn.

Der blev bygget en fæstning i Hanstholm, og mange arbejdere fra det ganske land flyttede til Thisted. Et indtryk heraf fik vi engang, hvor vi var på vej på cykel til Klitmøller. I Skinnerup, hvor vejen deler sig, måtte vi stå stille og lade de mange lastbiler med gasgenerator, der skulle til Hanstholm, passere. Vi begyndte at tælle dem og nåede til et tal mellem 60 og 70.

Når man betænker, at der på ladet af hver bil stod en halv snes mand, der skulle transporteres derud til arbejdet, kan man nok forstå, at det må have sat sit præg på by og egn med denne invasion. En lille iagttagelse er, siden man blev ældre, kommet til at stå i et andet lys. Nede ved det lille torv, hvor Nørregade begynder, var der kommet en ny isforretning. Den blev betjent af to yngre damer, måske københavnere. Nu mange år efter spekulerer man på, om denne forretning kunne brødføde disse to, eller om der var andre grunde til at de havde slået sig ned i en by, hvor der færdedes så mange mænd med penge mellem hænderne. Det bliver nok aldrig opklaret.

Thisted dengang og nu vil aldrig blive det samme. Huse, ja hele kvarterer, er forandrede eller borte. Det rolige liv, der blev levet dengang, hvor hestevogne f.eks. var en del af gadebilledet, findes heller ikke mere. Går man på havnen i dag, vil man heller ikke møde en »gårdsanger« som Ubbe Ubbesen med violinen under hagen, som synger om »den klare aftenstjerne«. De tider er for længst forbi.

Eventyret om det nordjyske Louisiana

Stinne fra Hillerslev og Preben fra Amager oprettede Kunstcentret Lien i Slettestrand.

Af Jørgen Miltersen

Fredag den 17. marts 1967 åbnede Kunstcentret Lien i Slettestrand. Det var flot placeret på skrænten oven for det flade land, og det fik mange rosende ord med på vejen. Thistedes sidste amtmand, Florian Martensen-Larsen, holdt åbningstalen, og Thisted Amts Tidende skrev:

Magen til dette findes intetsteds i Danmark. Kunstcentret i Slettestrand er blevet en ganske enestående kulturel manifestation. Der findes, som det gentagne gange blev sagt ved den festlige indvielse, ikke magen til herhjemme. En sammenligning med det sjællandske Louisiana er naturlig, men ikke ganske dækkende. Louisiana er større, men Slettestrand-centrets placering midt i den storslåede Han Herred-natur giver det en ganske særlig karakter. Det kan, som amtmand Martensen-Larsen udtrykte det, blive en trestjernet attraktion for egnen.

Det var Stinne fra Hillerslev og Preben fra Amager, der stod bag kunstcentret. Stinnes far var den kendte sognerådsformand Jens Sunesen, der blev berømt landet over, da han for åben skærm arkiverede cirkulærer lodret direkte ned i papirkurven og brugte sin sunde fornuft. Stinnes mor, Gerda, var af familien Hove.

Stinne fik ansættelse på Amtsligningsinspektoratet i Thisted og kom til at spise på det

eftertragtede Jensbys Pensionat, der lå lige ved Hotel Aalborg. Dorthe Jensby var hendes fars kusine. Pensionatet blev nogle år senere revet ned, og nu er der parkeringsplads i stedet – lige foran Odd Fellow-Logens bygning.

På dette pensionat kom også Preben fra Amager, hvor hans far virkede i det store Hansens Frøfirma. Preben blev udlært som boghandler i København og lærte endvidere noget om forlagsvirksomhed. Han kom i 1949 til Thisted, hvor han fik ansættelse i Ballebys Boghandel ved Store Torv og solgte bøger dagen lang.

Men han havde visioner. Han talte med flere om sine ideer, men ingen havde mod på at gå med i den forretning, han havde i tanke at oprette. Så begyndte han for sig selv.

Det var på den tid ikke muligt for østlande at importere bøger og tidsskrifter direkte fra Amerika. Det var baggrunden for, at Preben oprettede Jydsk Bogimport. I Nationalbanken undersøgte han mulighederne for pengeoverførsler, og da formaliteterne var i orden, begyndte han at importere bøger fra Vesten og eksportere dem til Østen.

Det blev en god forretning – en særdeles god forretning, og i krogene blev der hvisket: Mon det går rigtigt til?

En dag kom politiet og tog ham til

Kunstcentret Lien. Foto: Gerda Hove, der er opkaldt efter sin mormor i Hillerslev.

afhøring. Men der var ikke noget at komme efter. Forretningen blev drevet på legal vis. Stor ståhej for ingen ting.

Men Preben fik et chok, der prægede ham for resten af livet.

Stinne og Preben blev gift i 1956. De købte hus på Johnsens Alle i Thisted af skotøjshandler C. Thisgaard. Da det fortsat gik godt med Jydsk Bogimport, og Preben også var begyndt med et bogantikvariat, blev det muligt at investere i et ønskehus i Slettestrand lidt øst for Sanden Bjerggård.

Det blev kaldt »Per Gundersens Hus« efter en fisker, der havde boet i huset, inden det blev overtaget af direktør Elsass fra København.

Direktør Elsass, der havde haft Sanden Bjerggård, fik ombygget og udvidet Per Gundersens Hus. Det fik stråtag på og blev udstyret med moderne bekvemmeligheder. Der var 10 soveværelser, 3 badeværelser, stort køkken og flere store stuer.

Fra den østligste stue var der en pragtfuld udsigt over et skønt landskab og ud over Jamberbugten. Helt til Rubjerg Knude kunne man se.

Da dette hus blev sat til salg efter direktør Elsass' død, blev det i 1959 købt af Preben og Stinne. Væggene blev prydet med malerier af store kunstnere, bl. a. Jens Søndergaard, Oluf Høst og Olaf Rude. Prikken over i'et var store, flotte malerier af Jens Søndergaard.

Oven for »Per Gundersens Hus« lå et areal på 10 tdr. land og ventede på at blive udnyttet. Der kom fortsat gode indtægter fra Jydsk Bogimport, og en avis skrev, at Preben Hansen var millionær. Det svarer til 6-7 millioner i dag. På den baggrund traf Preben og Stinne beslutning om at oprette Kunstcentret Lien.

Arkitekterne Poul Hansen og Ib Lydholm i Thisted fik til opgave at udarbejde tegninger i samarbejde med Preben og Stinne, og 17. marts 1967 stod Kunstcentret Lien klar til indvielse. Omkring tusinde kvadratmeter i alt, fordelt på flere udstillingslokaler, cafeteria, bibliotek og en lejlighed, som skulle stå til rådighed for kunstnere.

Til åbningen var der lagt vægt på arbejder af Jens Søndergaard, Knud Nellemose og Kay Christensen. Det var lykkedes at samle 50 malerier af Jens Søndergaard. Annelise Søn-

dergaard - Jens Søndergaards datter - var mødt op, og endvidere deltog bl. a. malerne Svend Engelund og Johannes Hoffmeister i åbningen.

Flemming Madsen mødte med et TV-hold, så fjernseere i hele landet kunne få lejlighed til at se det nordjyske Louisiana.

I sin velkomsttale takkede Preben arkitekter og kunstnere, og så hed det i Thisted Amts Tidendens referat:

Endelig takkede han sin kone, fru Stinne, for det kæmpearbejde, hun havde udført op til åbningen.

Landinspektør V. Monrad, Aggersund, sagde: Magen til dette center findes intet steds i Danmark. Her har vi skønhed på væggene, og det, vi har uden for vinduerne, kan vi se på dag efter dag. Landskabet forandrer sig fra time til time. Det har altid sin egen skønhed.

Amtmand Martensen-Larsen: Forhåbentlig vil Lien kunne trække mennesker til sig i meget lang tid.

Fremtiden tegnede sig lyst. Mange kultu-

relt interesserede fandt vej til Lien, og der kom også mange »ganske almindelige mennesker«, som gerne ville se, hvad Preben og Stinne havde fået op at stå. I løbet af et år kom der 50.000 besøgende.

Ægtefællerne trak på samme hammel og fordelte opgaver mellem sig. Preben kom fortrinsvis til at stå for indkøb, bl. a. i Paris. Stinne stod som den udadvendte først og fremmest for salget.

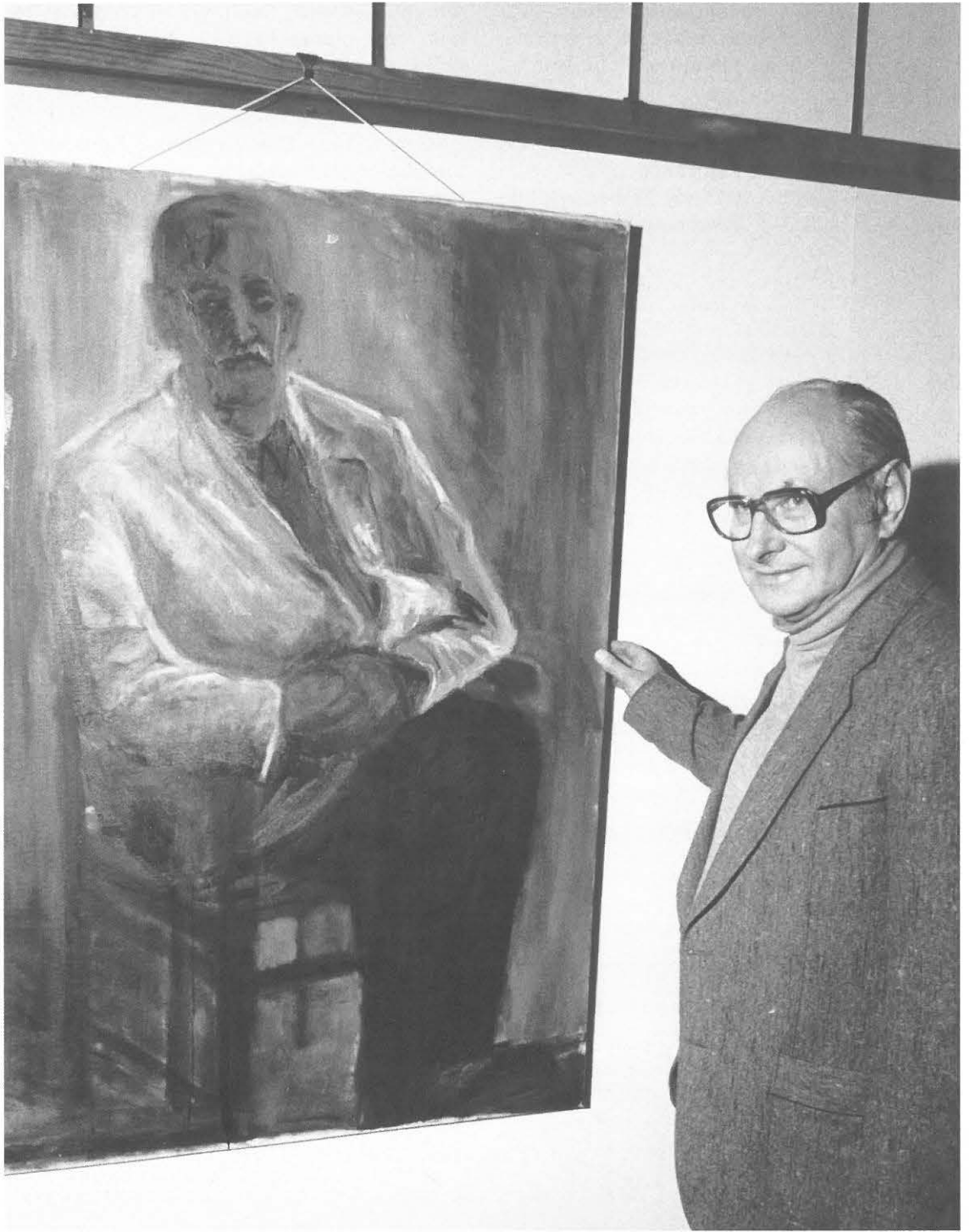
Da der kom så mange, blev det nødvendigt med et større personale, bl. a. fordi der var et stort cafeteria, og antallet af ansatte nåede op på 10.

Som Stinne siger i dag, godt tredive år efter: Der var drøn på fra morgen til aften!

Ja, der var drøn på i de første fem år, men så begyndte det at knage i fugerne. Ægtefællerne blev uenige, bl. a. om, hvordan kunstcentret skulle drives. Preben ville sælge de store malerier og købe små reproduktioner og kunsthæfter i stedet. Det var Stinne imod.

Kunstcentret Lien fotograferet fra sydvest med udsigt over Jammerbugten. Ved træerne lige bag kunstcentret kan man skimte den stråttækte bygning, der kaldes »Per Gundersens Hus«.

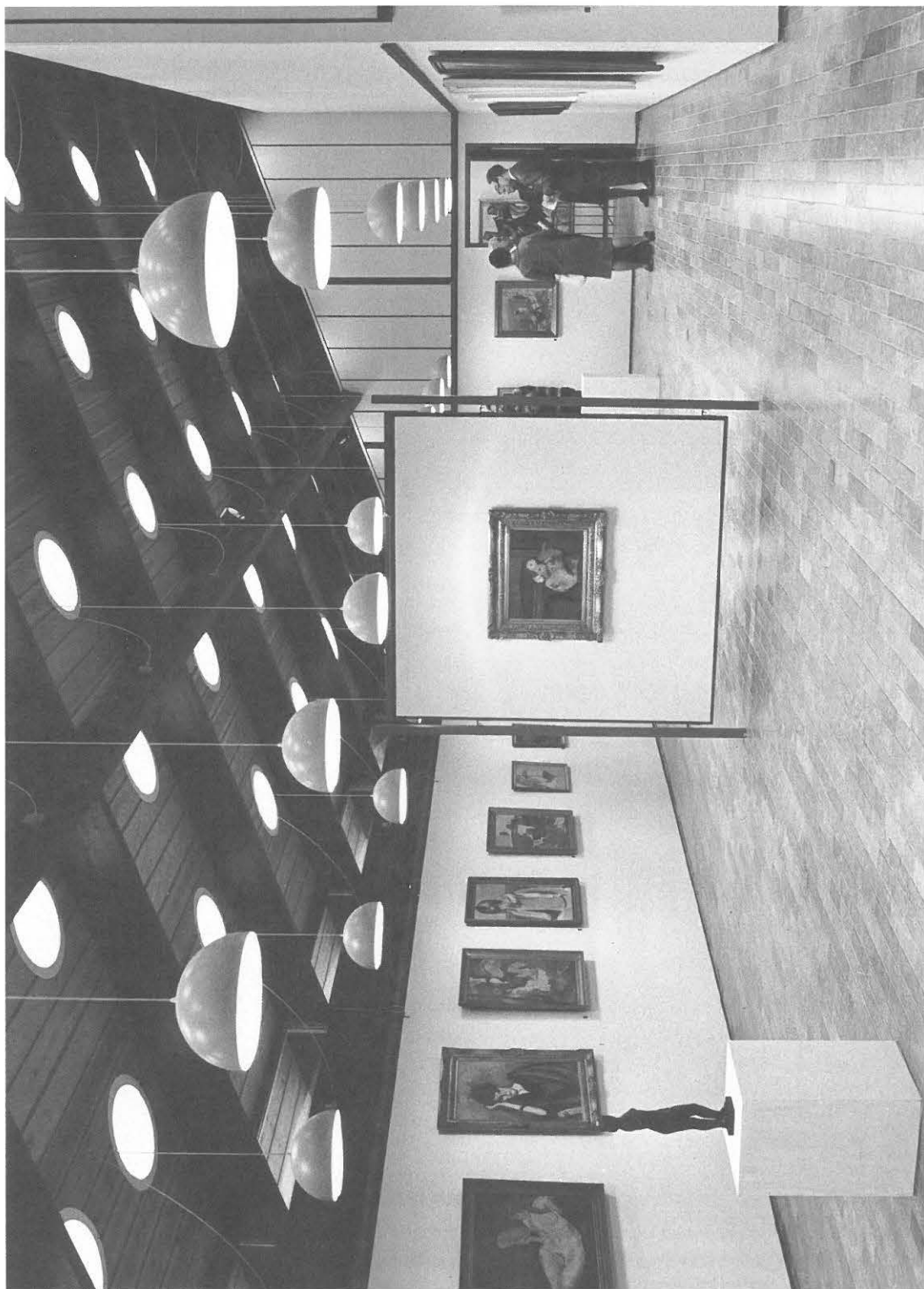
Preben Hansen satte stor pris på Jens Søndergaard, og der hang mange store malerier af Jens Søndergaard både i privatboligen »Per Gundersens Hus« og på Kunstcentret Lien. Foto: Tage Jensen.

Arkitekterne Poul Hansen og Ib Lydholm, Thisted, tegnede Kunstcentret Lien. Ved siden af udstillingslokalet blev indrettet cafeteria, og da der kom ca. 50.000 besøgende de første år, var der brug for et stort personale.

Fru Stinne på Lien i selskab med digteren Jens August Schade og professor, dr. jur. Stephan Hurwitz, der var Folketingets ombudsmand fra 1955. Jens August Schade var blandt de kunstnere, som for en periode boede i den kunstnerlejlighed, der var stillet til rådighed på Lien.

Det store udstillingslokale på Lien. Foto: Tage Jensen.

Syv år efter åbningen blev de skilt i 1974 med det til følge, at Preben overtog Lien, og »Per Gundersens Hus« blev solgt. Da Stinne fortsat havde lyst til at sælge kunst, overtog hun Solhøjgård i den sydlige udkant af Hjortdal. Den ejendom havde Jens Otto Krag (statsminister 1962-72) haft et par år, og han var blandt dem, der kom på Lien.

Stinne åbnede sit kunstcenter i 1974. Der kom mange til indvielsen, og hun kom godt i gang, men interessen ebbede ud. Gnisten var væk, og hun siger i dag: Det var Lien, jeg brød mig om!

Stinne besluttede at flytte til Spanien i 1976, og der blev hun i 16 år.

I fem år arrangerede hun vandreture for »Solkysten« den danske avis i Spanien. Hun fik en spansk ven, som hun kom sam-

men med i 11 år i Fuengirola mellem Malaga og Marbella. Da vennen døde, besluttede hun i 1992 at vende tilbage til Danmark. Hun fik først ophold på Vemmetofte Adelige Jomfrukloster, men kom derfra til Roskilde Kloster, »for der kan man få lov til selv at lave mad«.

På Lien solgte Preben fortsat kunst, og han lagde i stigende omfang vægt på salg af antikvariske bøger. Han tog jævnligt til København og købte op fra dødsboer. Endvidere begyndte han at handle med ægte tæpper.

Men livet formede sig ikke, som han havde håbet. Han kom ud for skuffelser og fik aldrig en erstatning, der som Stinne kunne deltage i den daglige drift.

Preben fik de sidste ti år stor hjælp af sin yngste søn, John. Efter at Preben for syv år

Efter 25 års fravær vendte Stinne i 1999 tilbage til Lien som sælger. Foto: Jørgen Miltersen.

siden blev ramt af cancer, tog John sig af ham og passede ham trofast.

Preben døde efter tre uger på sygehus i Aalborg den 11. marts 1999 i en alder af 72 år. Få timer efter nåede Stinne frem. Det viste sig, at Preben havde testamenteret Lien »kvit og frit« til sin tidligere ægtefælle i håb om, at deres tidligere fælles værk kunne videreføres.

Men fem børn har ønsker, og da Stinne er blevet 68, synes hun ikke, hun har kræfter til

at videreføre Lien på det niveau, kunstcentret havde i de første år efter åbningen, men hun befinder sig godt med at være vendt tilbage til Lien og håber her i slutningen af september, at det vil lykkes at skaffe økonomisk grundlag for at blive.

Det passer hende godt at komme til at sælge kunst igen. Det bliver spændende at se, om der til eventyret om det nordjyske Louisiane kan føjes et nyt kapitel.

Naboer havde pligt til at hjælpe

Johannes N. Kjær fortæller om Niels Christophersen, der i hast blev gift i Lild Kirke i 1848.

Søndag den 26. marts 1848 fandt et bemærkelsesværdigt bryllup sted i Lild Kirke. Den 27-årige ungarl Niels Christophersen skulle giftes med den 32 årige Margrethe Madsdatter, der var enke efter Anders Hansen. Han var død af brystsyge i oktober 1847.

Det var et bryllup i hast – ikke af de mest almindelige grunde, men som følge af, at Niels Christophersen var indkaldt til krigstjeneste. Der blev lyst for parret lige inden gudstjenesten, og vielsen fandt sted umiddelbart efter. Allerede dagen efter skulle brudgommen af sted for at deltage i Treårskrigen 1848-50.

Niels Christophersen var søn af Christopher Nielsen i V. Thorup. Margrethe Madsdatter stammede fra gården »Nesager« i Lund, Lild Sogn.

Hun var datter af Mads Nielsen Nesager og Inger Christensdatter (Amtoft). Margrethe var parrets førstefødte fra 1814. Allerede som 4-årig mistede hun sin mor, men fik moderens søster, Ane Marie, som stedmor. Margrethe Madsdatter blev som 29-årig gift med den 10 år ældre Anders Hansen, der var søn af Hans Andersen på Bjerget. De fik en datter, Mette Kirstine Andersen.

Den nygifte Margrethe stod over for en vanskelig opgave, da hendes mand mandag den 27. marts 1848 måtte af sted til fronten.

Der var en landejendom at drive, men som det fremgår af de gamle papirer, kom hun ikke til at stå alene med opgaven.

Der var noget, der hed Sogneforstanderskab. En kirkebogskopi fra 1844 fortæller, at Mads Nesager havde af hartkorn 2 tdr. 4 skp. 3 fdk. 1 3/4 alb. Efter det skulle han svare »én kørsel i omgangen«.

Men så tilføjes det på en liste over de naboer, der skulle yde bistand på Niels Christophersens gård på Bjerget, mens han var i krigstjeneste, at hverken Jakob Qvolsgaard (Niels Christophersens nærmeste nabo) eller Mads Nesager (hans svigerfar) burde ansættes til et bestemt antal dage, da »disse tvende beboere af egen drift ville yde langt mere bistand end den, hvortil de kunne ansættes i sammenligning med andre«.

Niels Christophersen fik nogle få dages orlov hver vinter, så han kunne komme hjem til sin kone, som han kun havde nået at være gift med i et døgn tid. Niels Christophersen undgik at blive såret under krigen, og han kom efter tre år hjem i god behold, da danskerne havde vundet krigen.

Margrethe og Niels Christophersen fik i juni 1850 en datter, Inger Marie. Derefter fik de sønnen Anders i 1852, men han døde af kirtelsyge kun godt 2 år gammel. I 1854 og

1858 fik de dødfødte drengbørn, men i 1856 tog de et plejebarn til sig – den godt 2 år gamle Christian Martinus Christensen, søn af Chr. Christensen Kvolsgaard. Hans mor, Johanne, døde i barselseng ved det næste barns fødsel.

Niels Christophersen fik efter krigen 16 år sammen med Margrethe, og han oplevede 1864, da alt det, han havde kæmpet for, gik tabt. To år efter døde han i 1866 af brystsyge ligesom Margrethes første mand. Hun blev ikke gift igen. Hun døde i april 1885.

Plejesønnen Chr. Martinus Christensen fik i 1904 kongelig tilladelse til at føre navnet C.M.C. Kvolsgaard. Han blev seminarielærer i Ranum og folkemindeforsker. Han og den lidt ældre Inger Marie voksede op som søskende, og da Inger blev gift i oktober 1873 med Peder Andreas Poulsen, skrev han en

bryllupssang til dem. Han havde før digtet. Som 12-årig skrev han til sin plejefars begravelse nogle vers. De er blevet bevaret, takket være Krogsgaard-familien.

Inger Marie og Peder Adreas Poulsen blev forældre til blandt andre Poul Pedersen Krogsgaard. Af efterkommerne kan nævnes Andreas, Jens, Anders og Ingvar Krogsgaard.

Margrethe Madsdatters datter af første ægteskab, Mette Kirstine, blev 15. april 1873 gift med Christoffer Jespersen Vilsen fra Kettrup. De kom til at bo på moderens fødegård »Nesager« i Lund.

Niels Christophersens gård eksisterer stadig. Den ligger på vestsiden af Gl. Aalborgvej, lige vest for, hvor Kærupvej munder ud i Gl. Aalborgvej.

Den nuværende ejer er Per Nielsen, Gl. Aalborgvej 79.

Den 12-årige Chr. Martinus skrev disse vers, da hans plejefar var død.

Fader, Fader, kære Fader,
O, min Plejefader kær,
hvorfor vil du mig forlade
ung og uopdraget her.
Min velgører, sendt fra Gud,
Du fra ham engang gik ud.
Du til ham er vendt tilbage,
hvor der er ej sorg, ej klage.

Men hvi vil jeg arme klage?
der er endnu hjælp for mig:
Dine venner er tilbage –
De vil vist forsørge mig.
Når jeg elske vil min Gud,
så vil han mig hjælpe ud, –
så vil han mig vist bevare,
Intet ondt mig vederfare.

Da plejemoderen, Margrethe Madsdatter, døde 19 år senere, i april 1885, skrev den nu 31-årige C.M.C. Kvolsgaard følgende smukke vers.

Moder, kære Plejemoder,
lad mig sige tak til dig
for den kærlighed, de goder,
som du har bevist mod mig
fra jeg var en lille dreng
og du bar mig i din seng –
indtil nu da engle bære
dig til Himlens fryd og ære.

Tak for alt, hvad du har været
for den moderløse søn
som du kærlig har ernæret, –
Tak for hver en troens bøn
som du bad for mig og dem,
der nu sørge i dit Hjem.
Her vi sige ved din kiste
Tak for alt, hvad du os viste.

Far da vel, du Moder kære,
som du her har faret vel
indtil nu, da engle bære
dig til Himlens Herlighed.
Fri for Sygdom, Sorg og Nød,
kan du nu i Herrens Skød
takke ham, som lod dig bære
Korset til din Frelasers Ære.

Sanden Bjerggård og og familien Elsass

Af Jørgen Miltersen

Sanden Bjerggård i Slettestrand var gennem tre årtier sommerbolig for familien Elsass fra København. Ludvig Elsass, der var født i 1870, gik i Den mosaiske Drengeskole og blev som ung kontorist ansat i firmaet Sophus Berendsen i København. I kraft af sine store evner avancerede han til direktørposten som 27-årig.

Direktør Elsass udvidede firmaets aktiviteter og oprettede datterselskaber i England, Norge og Sverige. Han blev medlem af Gros-serer Societetets repræsentantskab og fik en række tillidshverv inden for jern- og metalbranchen.

I 1917 købte Ludvig Elsass, der boede i Bakkegården, Rahbeks Alle 34 på Frederiksberg, en stor grund i Hjortdal Sogn – ca. 60.000 kvadratmeter, svarende til 6 ha. Grunden blev udstykket fra Slettegård og tinglyst 9. juni 1917. På denne grund fik Ludvig Elsass opført Sanden Bjerggård, der blev familiens sommerbolig fra 1918. Muremester Mads Møller Madsen fik opsyn med huset, når familien ikke var der. Han boede i Jægersbo, hvor vejen fra Fjerritslev til Slettestrand og Svinkløv skiller.

Når familien Elsass skulle til Sanden Bjerggård om sommeren, blev en oldfrue sendt i forvejen. Hun fik lokal arbejdskraft til

at gøre rent, så alt var i fin orden, når familiens bil rullede op foran bygningen. Det erinder lokale folk

De tyske tropper, der besatte Danmark 9. april 1940, havde kig på Sanden Bjerggård. Da Ludvig Elsass var af jødisk slægt, ville han ikke have noget med tyskerne at gøre. Mads Møller Madsen kom derfor pro forma til at stå som ejer af Sanden Bjerggård.

Direktør Elsass, hans kone Sara med flere medlemmer af familien kom i tide til Sverige. Sanden Bjerggård blev hovedkvarter for det tyske Støttepunkt Slettestrand. 18 bunkers blev opført i terrænet, deraf 14 på Sanden Bjerggårds jorder.

Da tyskerne havde kapituleret, blev Ludvig Elsass igen den rette ejer af Sanden Bjerggård. Men han havde mistet sin kone Sara i 1943, og efter tyskernes ophold var glansen gået af Sanden Bjerggård.

Ejendommen blev sat til salg og købt i 1949 af Indre Missions Kredsforbund og Det danske Missionselskabs Kredsforbund i Hanherred.

Ludvig Elsass satte sit navn på skødet den 1. marts.

Prisen var 45.000 kr. Køberne overtog en gæld til Fjerritslev Bank på 16.000 kr. og betalte restbeløbet på 29.000 kr. kontant pr. 1. april 1949. Brandforsikringssummen var på

Sanden Bjerggård set fra VNV 1999. Bygningen ved flaget lod direktør Elsass opføre i 1918 som sommerbolig for familien.

85.000 kr. På det endelige skøde, som direktør Elsass underskrev 9. februar 1951, er sognerådsformand Chr. Thomsen, Nørthorupgård, opført som køber, idet han blev formand for den første bestyrelse for Sanden Bjerggård.

Sanden Bjerggård blev i de følgende år benyttet som lejrskole af kristelige foreninger: Indre Mission, KFUM og KFUK, DMS med flere.

Ledere drev pensionat, og der blev holdt private fester. Da Tilla og Morten Risgaard Mortensen havde stået for ledelsen 1958-63, blev Sanden Bjerggård i 1964 overtaget af Indre Mission i Danmark og omdannet til missionshotel med Klara og Henry Tidemand som lederpar. Det var de gennem 14 år.

Men som tiden gik, blev det vanskeligt at drive et hotel, hvor der ikke måtte udskænkes

vin til maden. Fra 1. januar 1994 blev Sanden Bjerggård overtaget af et aktieselskab med en kapital på 1.2 million kroner.

Samtidig blev der åbnet for udskænkning af vin og spiritus. Som direktør blev antaget Søren Grøn, der sammen med sin kone Sonja havde stået for driften af hotellet siden 1. januar 1984. Hun er fra Sindbjerg på Mors, han er født i Stoholm som søn af en missionær.

Siden Sanden Bjerggård fra 1994 blev til »Sanden Bjerggård Hotel og Kursuscenter«, er aktiekapitalen udvidet, så den i september 1999 er på 1.577.000 kr. Indre Mission havde pantebreve i hotellet for 2,3 millioner. De er indfriet for et beløb på 600.000 kr. Endvidere er gennemført flere udvidelser og moderniseringer.

Sanden Bjerggård er i dag et såkaldt »Mar-

Søren Grøn og hans kone Sonja har stået for driften af Sanden Bjerggård siden januar 1984. Billedet er taget i Madrid i januar 1999, da direktørparret fik en international pris for personlig service, et hyggeligt og charmerende miljø. Til højre en anden prisvinder: Mrs. Fulya Eyilik, Royal Resor Hotel, Antalya, Tyrkiet.

guerit«-Hotel. I januar i år modtog Sonja og Søren Grøn ved en højtidelighed i Madrid prisen »International Award for Tourist, Hotel and Catering Industri«. Prisen gives for personlig service, et hyggeligt og charmerende miljø. Hotellet råder over 22 værelser med 38 senge.

Et par hundrede meter øst for Sanden Bjerggård ligger et hus, som Per Gundersen havde boet i. Det købte direktør Elsass også.

Per Gundersens fulde navn var Peder Christian Gundersen, født i Hjortdal Sogn 17. juli 1850. Han var en sømand, der var gået i land, men inden havde han i Bergen fundet pigen Engel Malene Johannessen, som han blev gift med.

Da Per Gundersen var gået i land, drev han fra sin bopæl i Slettestrand lidt fiskeri og landbrug. Han døde på Fjerritslev Sygehus 30. oktober 1913. Hans enke levede til 27.

april 1917 - netop det år, da direktør Elsass købte grund til Sanden Bjerggård.

Per Gundersens Hus blev ombygget og udvidet betydeligt. For ombygningen stod et medlem af Elsass-familien, arkitekt Hans Georg Skovgaard, der var gift med Ludvig Elsass' datter Grethe.

Hans Georg Skovgaard var søn af billedhuggeren Niels Skovgaard - en bror til Joakim Skovgaard, som først og fremmest er kendt for kalkmalerierne i Viborg Domkirke.

Ludvig Elsass var Ridder af Dannebrog, Ridder af Den franske Æreslegion og af Den svenske Vasaorden. Da han var død i 1959, blev Per Gundersens Hus sat til salg af boet. Det blev købt af Stinne og Preben Hansen og blev deres private bopæl. Senere købte de et areal på 10 tdr. land syd for Per Gundersens Hus. På dette areal blev Kunstcentret Lien bygget og indviet 17. marts 1967.

Efterskrift:

Det krævede en del forskning at finde frem til Per Gundersen, og sporet var tabt indtil en dag sidst i september. I anden anledning aflagde jeg besøg på Kirkevej 31 i Frøstrup lørdag den 25. september hos Gert, fhv. landpostbud, og Lilly, der lige havde fejret guldbryllup. Da jeg fortalte, at jeg skulle videre til Sanden Bjerggård og Lien og ønskede oplysninger om Per Gundersen, gik Gert ind i en stue, kom med en tegning og sagde: »Her er han! Det var min farfar«. Samme dag havde jeg fået at vide, at Gert hed Gundersen til efternavn, for jeg skulle finde hans adresse, men jeg tænkte ikke på at sætte ham i forbindelse med Per Gundersen i Slettestrand. Det vides ikke, hvem der har udført tegningen efter et gammel fotografi.

Jørgen Miltersen.

I Christen Kolds fodspor

Aldrig færdig – altid på vej.

Skitse af Jens Kongsted Lampe.

Det var en kølig, men smuk majdag i 1840 med blå himmel som knitrende silke og jublende lærker. Der kom en ung mand gående vestfra gennem skovene, som omkransede den lille, hyggelige købstad ved fjorden. Man så straks, at det ikke var en bonde, for han havde en sort klædesfrakke og blanke støvler på.

Den unge mand så ud til at være i midten af tyverne. Han var ikke særlig stor af vækst, men fint bygget, spændstig og slank med et velformet hoved og et temmeligt blegt og magert ansigt. Dette domineredes af et par ualmindelig klare, lyseblå øjne. Hans gråblonde hår fortsatte ned over kinderne og rundt om hagen som et krøllet skipperskæg. Han gik med faste, energiske skridt, men standsede nu og da for at nyde en udsigt, se på et gammelt egetræ, lugte til et Skovmærke, iagttage et vævert eger eller en travl spætte i et bøgetræ.

Han havde vandret hele dagen og var ved at blive træt. På sin vandring fra kyst til kyst havde han tumlet med mange tanker og planer. Han havde således grundet over, hvordan vi mennesker rettelig bør leve det ene liv, vi har fået i gave af skaberens hånd, så der kan blive en guddommelig mening i tilværelsen? Og hvordan skal vi hjælpe hinanden og vore børn til det samme?

Han mindedes den gode tid, han har haft i Forballum derude ved Vestkysten, hvor han havde været huslærer hos den rige Knud Knudsen og dennes nabo Niels Hansen. Disse slesvigske eller sønderjyske marskbønder havde været vågne og vakte selvstændige mennesker, som havde haft andet i hovedet end gode studehandler og kortspil. Det havde været et rigt liv, han havde været med i derude. Men selv om der havde været en del vakte mennesker på Vesteregnet, havde han det indtryk, at mange slesvigere endnu sov – åndeligt talt.

Fra Arilds tid havde de hørt til det danske folk og vidste det dog ikke ret. Tyskerne havde i århundreder forsøgt at gøre dem til tyskere. Han havde forsøgt at vække dem til ægte danskhed ved sin tale og undervisning, men var stødt på en mur hos gejstligheden, eller rettere den gejstlige øvrighed, som havde indført tysk kirkesprog i de sønderjyske købstæder og med nød og næppe tilladt dansk kirkesprog i de fleste landsogne.

Han ville fortsætte sin gerning uantastet, for han kunne simpelt hen ikke lade være. Han havde jo selv oplevet det levende ords magt. Fra sin moder og fra oplevelserne i sit eget liv havde han erfaret det talte ords magt, når det kom fra et ærligt sind, som selv var

Christen Kold (1816-1870).

ledet og båret af ånden. Nu så han, at dér gik kongevejen til folkets vækkelse – fra tanke til ord, fra ord til gerning eller dåd. Han ville hjælpe hjemmene og kirken med at opfostre en ny slægt, som ville mere end sit eget vel. Det var hans kald.

Han tænkte på de unge, han havde samlet til møder den forgangne vinter, da han havde læst for dem af Ingemanns historiske romaner og lært dem nye sange, og han tænkte på sidste sommer, som var gået alt for hastigt – på de mange timer, han havde tilbragt ude i det

fri sammen med de børn, der var ham betroet. De havde fulgtes ad hen over engene, og han havde fortalt dem om naturens mange undere. De havde set på blomster og fugle, de havde sunget og leget, og han havde fortalt dem bibelhistorie, så de sad stille som små markmus.

Han mindedes også sit møde med den højærværdige biskop i anledning af, at han havde nægtet at lade børnene lære katekismus udenad på remse. Biskoppen havde vist nok inderst inde været på hans side, men han kunne ikke hjælpe ham på grund af paragraffernes regime.

»Slib de skarpe kanter af, unge mand«, havde biskoppen sagt, men den unge lærer havde svaret: »Nej, hr. biskop, for så bliver jeg så rund, at jeg triller bort mellem de andre.«

Nu havde han opgivet stillingen i Ballum og kunne på grund af forholdene ikke søge lærerembede hverken i de kongerigske enklaver (særområder) eller nord for Kongeåen i kongeriget, for der skulle Balles lærebog læres udenad. Nu måtte han se, om han kunne få embede i de dele af det slesvigske hertugdømme, hvor man hverken havde Balles katekismus eller slet så strenge bestemmelser om terpning.

Men med den nye begejstring for danskheden, som han havde vundet gennem læsningen af Ingemanns romaner og opholdet hos de vågne bønder i Forballum, følte han sig pint af, at slesvigerne – skønt de godt nok talte dansk og holdt fast ved de danske sæder og skikke – dog slet ikke var rigtig bevidst, at de hørte sammen med deres landsmænd nord for Kongeåen.

Den sønderjyske befolkning, ikke alene i det sydlige Slesvig, men helt op i det rent dansktalende Nordslesvig, var igennem århundreder blevet søgt fremmedgjort for sit oprindelige sprog ved tvungen indførelse af tysk i kirke, skole og retssal. Ikke så sært at mange var ubefæstede eller forvirrede i folkelig henseende. De havde ikke megen sans for dansk digtning eller historie, og samhørighedsfølelsen med det danske folk på grundlag af fælles æt og fælles historie var derfor endnu ikke rigtig gået op for dem. De vidste

endnu ikke rigtigt, hvor de hørte hjemme, eller hvor de ville hen.

Den unge lærer var kommet til at holde af disse mennesker hernede i hertugdømmet og følte pligt og lyst til at erfare, om hans ord også havde magt til at vække den danske ånd blandt sønderjyderne. Men for at kunne søge embede i hertugdømmet måtte han lade sig prøve af provsten i fjordbyen, og det var netop ham, han var på vej ind til.

Nu var han kommet til skovens kant og så byen foran sig. Han standsede og nød synet. Ved sin beliggenhed mindede den slet ikke så lidt om hans egen fødeby, Thisted, skønt både kirken og husene var bygget i en anden stil. Omkring den røde kirke med det spidse spir på toppen af bakken lå husene som hvalpe omkring en vagtsom mor. Lidt søndenfor ude i de lave, grønne enge lå en stor hvid bygning med noget, der kunne minde om tårne. Den forekom ham ikke særlig køn. Det var som en større hund, der lå og knurrede ad hvalpene. Mon det var amtmandsboligen?

Han lod blikket glide ud over den blanke fjord, hvor en 7-8 store sejlskibe lå forankret på rheden. Solen kastede et gyldent skær hen over de røde tage. Han nåede nok ikke at få talt med provsten i dag, men måtte se at finde et værtshus, hvor han kunne overnatte.

Folkene her talte lidt anderledes end ude vesterpå, lagde han mærke til, da han gik op ad de smalle og krogede gader, hvor høns nok så fredeligt gik og pikkede i rendestenen. Han forstod ikke alt, hvad folk sagde til hverandre, men han hørte, de sagde »æ« om sig selv, ligesom de gjorde i Thy, men det havde undret ham, at de fleste huse vendte gavlen ud mod gaden og ofte bar tyske indskrifter. Nå, det betød vel ikke, at beboerne var tyske, for de talte i hvert fald sønderjysk. Det kunne han høre, og han havde da også set enkelte huse med latinske inskriptioner, og latin kunne næppe have været folkesprog der på egnen. Han standsede en dreng på gaden og spurgte ham, hvor der var et billigt værtshus. »Jou, I kan go op i e Ross, den ligger i først gae te højre.«

E Ross – hvad mon det var for noget? Der kom to unge mænd af et mærkeligt udseende

gående hen imod ham. Deres slingrende gang og højrøstede stemmer bar vidne om, at de var berusede. De talte tysk. Det så ud til at være et par håndværkersvende sydfra. Nu svingede de ind i et hus, hvor der hang en slidt hestesko på dørstolpen. Her var nok et svendeherberge. Lige overfor så han et skilt med en sort hest og påskriften »Zum schwarzen Ross«. Nu forstod han, hvad drengen havde ment. Det skulle blive dejligt at få sin sult og sin tørst slukket og komme til at hvile efter snart syv miles vandring.

Næste morgen stod den unge lærer tidligt op, børstede sin sorte klædesfrakke og nettede sig foran spejlet. Han ville se lidt på byen, inden han gik op til provsten.

Først ved 9-tiden bankede han på i Provstegården. En tysktalende pige bød ham ind i provstens studerekammer. Lidt efter kom velærværdigheden selv, bød ham en stol og satte sig selv i en behagelig lænestol med øreklapper. Han var en høj og kraftig prælatkikkelse med et myndigt, men hvast blik.

– »Nå, De kunne altså tænke Dem at få Deres virke her i Slesvig-Holsten?« indledte provsten på et skriftpræget dansk.

– »Ja, i hvert fald i det danske Slesvig. Holsten bryder jeg mig ikke om at komme til. Jeg taler kun lidt tysk, men jeg har hidtil befundet mig godt blandt slesvigerne.«

– »Så må vi se, hvad De duer til«, svarede provsten, og så begyndte eksaminationen. Det lod til, at provsten var meget lærd, men han magtede ikke det danske sprog til fuldkommenhed, så han blev et par gange misforstået. Den unge lærer fik både spørgsmål fra Det gamle og Det nye Testamente og klarede sig pænt.

– »Ja, De er jo godt bevandret i Den hellige Skrift og udtaler Dem klart og tydeligt. Men så vidt jeg har forstået, agter De ikke blot at undervise i kristendommens sandheder, men vil også forkynde for børnene. Sig mig, De er vel ikke en af disse hersens Herrnhutere? De véd, dem fra Christiansfeld?«

Dette blev klart benægtet. »Nå, vel, men hvad har De så tænkt, De vil lære børnene hernede?«

– »Foruden at vække børnenes interesse og

Frederik Fischer (1809-71).

sans for den levende Gud og hans hellige ord og bud, har jeg tænkt på at fortælle dem Danmarks historie og læse af Ingemanns romaner for dem. Det er noget, de kan have godt af.«

– »Det går sandelig ikke. Nej, det må ikke læres hernede. Vi er ikke danske. Gud bevarer! Det lille tilbagestående Danmark øver ingen tiltrækning på os slesvig-holstenere. Jydske pottemænd og studedrivere kan ikke lære os noget. For os er det store tyske folk forbilledet. Det er et folk med en høj kultur, et land med digtere og tænkere. Det er fremskridtet, friheden og folkevellet, og det er derfor med livets ret, at det hellige og kulturskabende tyske sprog har vundet indpas i kirke, skole og retssal. Det er jo regeringens og den højere dannelses sprog. Danskhed betyder et kulturelt tilbageskridt i Slesvig. Det gør mig ondt at sige det, men det er en kendsgerning, som De også må indstille Dem på, hvis De vil have Deres gerning hernede!«

Ved at høre disse ord blev den unge lærer så nedslået, at han fik tårer i øjnene.

– »Provsten kan altså ikke bruge mig, som jeg er. Det er meget kedeligt. Jeg har hidtil kunnet komme igennem verden næsten uan-

tastet med alle mine lyder og udyder, og der er mange, men nu skal jeg netop stoppes på grund af de to eneste ting, der er værd at nævne hos mig: Nemlig kærlighed til Gud og til mit dyrebare fædreland.« – Provsten var blevet bleg og så ud til at være ilde berørt af disse ord. – »Jeg beklager det, men vi kan ikke bruge Dem i Slesvig-Holsten, når De har disse anskuelser.«

Læreren rejste sig, bød farvel og gik trist og nedbøjet ud af provstegården. Han sansede ikke meget af, hvad han hørte eller så, men gik stille gennem gaderne uden mål og med. Først da han stod nede ved Skibbroen og mærkede havluften, duften af hamp og tjære i sine næsebor var det, som om han kom til sig selv igen. Her ved havnen så han mange Dannebrogsglag på skibene. Dette opmuntrede ham. Her ved havnen herskede der livlig travlhed. Det klang af øksehug og hammer-slag. Nogle skibstømrere var i færd med at bygge en bark. En af dem fortalte, at den skulle være på 97 kommercelæsters drægtighed og pegede på en anden bark, som lå på rheden:

»Kan I se »Catharina« derude? Den er kun på 91, så I kan nok forstå, at hende her bliver en smuk og kraftig tøs. »Catharina« er forresten lige kommet hjem fra togt på Kinakysten.«

Det glædede den unge lærer at se Dannebrog vaje agterude på »Catharina« og de andre skibe, som lå på fjorden. Mens han stod og betragtede de stolte skibe, kom der et mærkeligt køretøj hen i mod ham. Det var en trækærre med en stor hund forspændt. I kærren sad en benløs krøbling med et stort firkantet hoved, der fik liv af en høj pande og et par øjne, som så ud til at udstråle viljestyrke og selvbevidsthed bag de stærke brilleglas.

– »Prrr... Trofast, do vee nok, vi pleje å hold her«, sagde krøblingen, »med forlov at spørge – søger I hyre? – »Åh ja, såmænd, på sin vis, men det er nu ikke på søen.« – »Nå, hvor så da?« – Og så fik mandslingen hele historien, omtrent da, om eksaminationen hos provsten. Vor nedslåede thybo følte, at han trængte til at betro sig til et menneske, og denne krøbling gjorde et tilforladeligt indtryk.

Krøblingen viste sig at være en fattig urmager, der kunne mere end at bøde klokkeværker. Den mærkelige kusk fortalte, at han i sin barndom havde haft en sygdom, som efterhånden lammede hans ben, så de var ophørt med at vokse, og han hverken kunne stå eller gå. Skønt hans hu havde stået til bøgerne, havde han lært urmageriet, men syslede med astronomiske iagttagelser og redigerede et ugeblad for de danske i byen og omegnen.

– »Men navnlig det sidste job har skaffet mig adskillige kvaler. Jeg har tit været fortvivlelsen nær og ønsket mig langt, langt bort, lige som I gør nu, bort fra denne sydende heksekedel til Trankebar, Sct. Thomas eller Grønland. Men det kan jo ikke nytte, vi forlader skuden. Dels har jeg kone og børn at forsørge og tage vare på, og dels synes jeg, vi må blive på vor post og gøre vor pligt for den sag, vi fører: Retten til vor danske hjemstavn. Vi står nemlig på rettens grund, gør vi. Vor fremtid og lykke ligger i os selv, når vi lægger ryg til og holder ud.

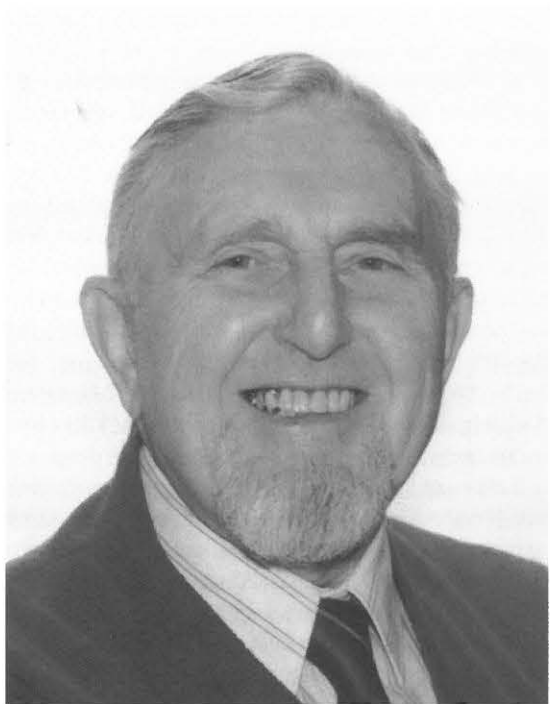
Den unge lærer forbavsedes over, hvor klogt og hjertevarmt krøblingen talte og blev klar over, at det ikke var en almindelig urmager, han stod over for.

– »Nej, vi må ikke lade os slå ned af et enkelt nederlag eller nok så hård en modstand og forhærdelse. Vi må aldrig blive trætte af at kæmpe for vor ret og vor frihed, hvor håbløst det end ser ud. For jeg er vis på, at den dag vil komme, da ingen her i landsdelen vil skamme sig over at være dansk og bukke og krybe for det tyske, men da de tværtimod vil betragte det som en lykke at tilhøre det danske folk. Jeg ved nok, at de fine og embedsmændene ringeagter os og betragter danskheden som en underklassebevægelse, men vær vis på, at der kommer andre dage.«

Læreren slog nu følge med urmageren, der inviterede ham hjem. Her fik han lov til at se urmagerens mange mærkelige instrumenter og gamle numre af det dansks ugeblad, og han blev beværtet med brød og øl og siden med kaffe og nogle småkager, han aldrig havde smagt før. Urmagerens kone kaldte dem fedtkager. De var chokoladebrune og smagte fløjsagtigt og dejligt.

De fik sig en lang snak om mangt og meget, og læreren følte sig meget opmuntret efter mødet med denne mærkelige mand, som trods sine legemlige svagheder havde en stærk sjæl og sejt vilje. Så var der dog håb om, at Slesvig eller Sønderjylland ikke lod sig

indfange af det falske skin af storhed og lokketonerne sydfra. Sandelig havde han i dag lært noget af denne krøbling. Der var ting, man ikke kunne flygte fra uden at forråde sit kald. Også han måtte føre sin kamp til ende, for styrken blev, som viljen var.

Forfatteren Jens Kongsted Lampe.

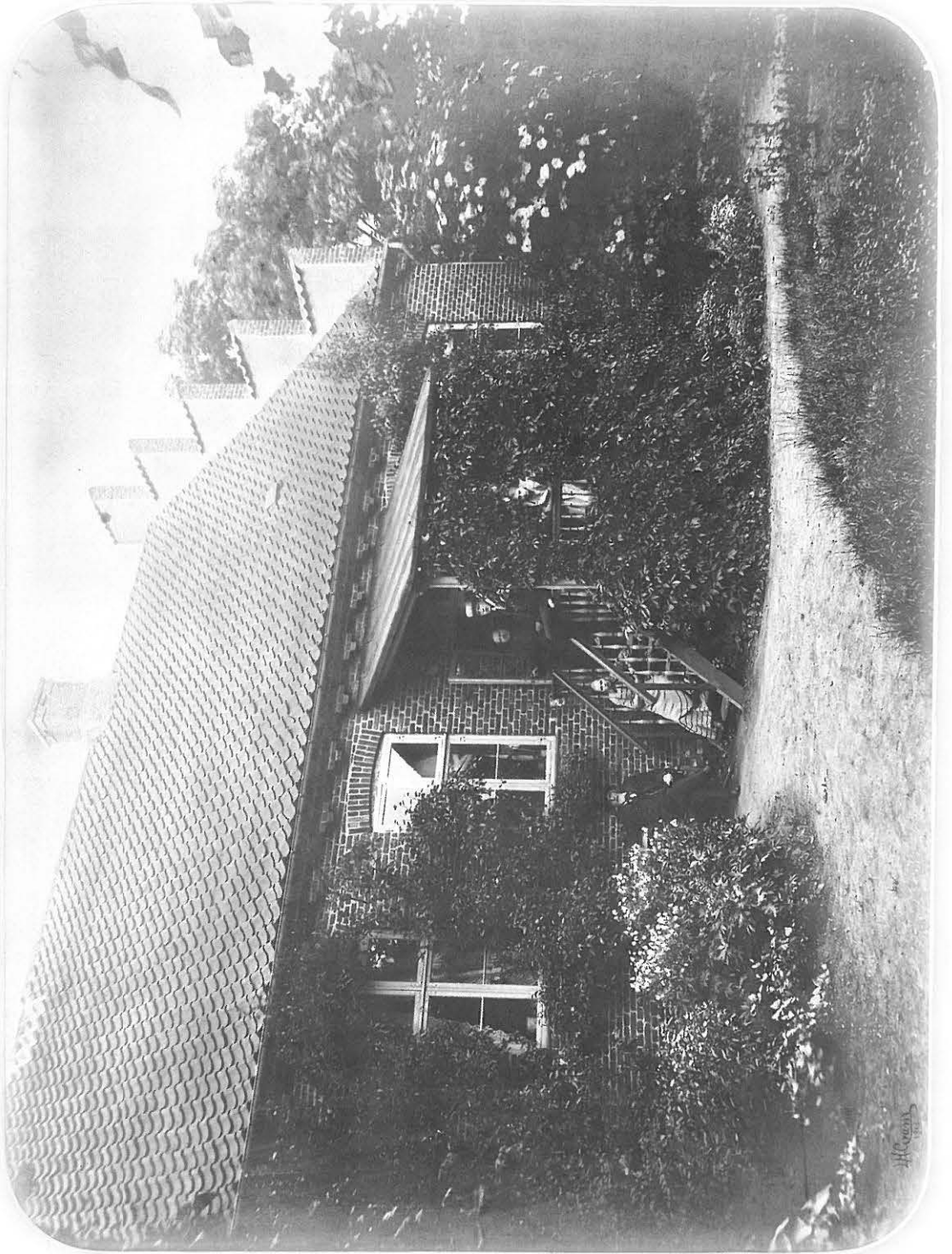
Supplerende oplysninger:

Christen Kold var født 29. marts 1816 i Thisted. Provsten, han besøgte i Aabenraa, var Johannes Rehhoff (1800-1883). Krøblingen var Frederik Fischer (1809-1871), urmager, amatørastonom, bladudgiver og redaktør i Aabenraa. Christen Kold kom til Forballum i 1838, da han var 22 år, og han var lærer i Sønderjylland i 3 1/2 år. Christen Kold døde 6. april 1870, 54 år gammel, og blev begravet på Dalum Kirkegård på Fyn.

fra det gamle album

De blev kaldt »bobledamer«, fortæller Emma Nielsen. Hun var fra Skovsted og fik ansættelse i forretningen »Zenit«, der lå på hjørnet af Torvegade og Skovgade i Thisted. Det var en såkaldt Palma-forretning, der solgte smør, margarine, kaffe, ost og æg. Ostene blev opbevaret på hyl-der i kælderen. De skulle vendes en gang om ugen. Det var et hårdt arbejde. Margarine fik vi hjem i krydsfinerbaljer og vejede af i pakker på et pund til et par kilo. De fire ansatte i forretningen 1938-39 er fra venstre Emma Nielsen, Ida Hyldahl fra Østre Skole, bestyreren frk. Langgaard og frk. Sørensen. Navnet »bobledamer« stammede fra en reklamefilm med Liva Weel, der stegte fisk i Oma-margarine og sang: »Lad det boble, boble – bare boblerne er små«. Emma Nielsen bor nu Irisvej 27, Ræhr.

Billedet på modsatte side var i JUL i THY 1998, side 68. Det var indleveret til Præstegården i Asylgade i Thisted efter oprydning i en gammel dames dødsbo. Billedet var taget i præstegårdshaven i 1903, og personerne var sandsynligvis præsten og hans familie. Sognepræst i årene 1896-1917 var J. S. Hansen. Nærmere oplysninger blev efterlyst. De kom fra en 84-årig i Svendborg, Vita Garnæs Bech, og senere kom der et brev fra Nederlandske Antiller i Caribien. Vita Garnæs Bech skriver:

Personerne på billedet er mine bedsteforældre og min mors søskende. Sognepræst Jacob Søren Hansen og Vita Garnæs Hansen havde 7 børn: 1. Alfred, 2. Svend, 3. Helene, 4. Johan Frederik, 5. Poul, 6. Julie, 7. Marie. Nederst ved trappen sidder min bedstefar, Jacob Søren Hansen, og ved hans side datteren Julie. Øverst til venstre min bedstemor, Vita Garnæs Hansen. Ved siden af hende med hvid hat sønnen Johan Frederik. Øverst til højre præsteparrets yngste datter, Marie. Nr. 3, Helene, var min mor. Hun blev gift med min far, Aksel Maltesen, der var lærer i Svendborg. Nr. 4, Johan Frederik, blev sognepræst i Tødsø på Mors og provst. Poul døde som ung. Julie (kaldet Tulle) blev lærerinde i Thisted, og Marie (kaldet Pusse) blev gift med Herbert Lund Kramer. Hendes mand var leder af Zachos Kafferisteri ved Møllevej. Min søster Gudrun, født Maltesen, blev gift med grosserer Carl Einar Møller, Vestergade i Thisted. Kongelig kammersanger Einar Nørbys mor, Kirstine, født Maltesen, var søster til min far. Mine mostre kom i Højskoleforeningen og arbejdede hele deres liv for Santalmissionen. Kvindekredsen samledes for det meste til håndarbejde hos Julie, der havde fået et stort bord og mange stole fra Præstegården. Min bedstemor tilbragte sine sidste år hos Julie, der boede Thorsgade 6. Min bedstefar døde 1924, bedstemor i 1936, Julie i 1969.

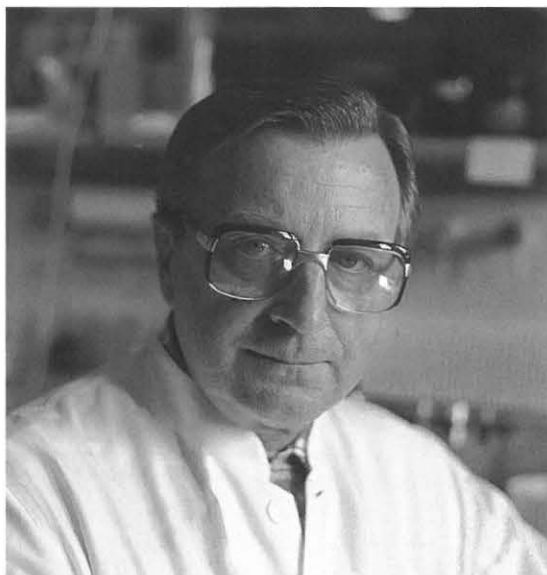
Til oplysningerne fra Vita Garnæs Maltesen, gift Bech, Søgårdsvej 20, st. tv., Svendborg, kan føjes: Billedet fra præstegårdshaven er sandsynligvis kommet fra Marie Kramers dødsbo. Marie Kramer blev omtrent 100 år – født 29. april 1890, død 14. oktober 1989. Marie Kramer var i sine sidste år på Fjordglimt Ældrecenter i Sennels.

Dette billede blev taget af Marie Kramer på hendes 99 års fødselsdag 29. april 1989. Hun døde i oktober samme år. Billedet er taget af Emma Lynge, Vandværksvej 1, Thisted, som havde haft kontakt til Marie Kramer i mange år.

Det lykkedes i 1981 for overlæge på Thisted Sygehus, Poul Agner Rasmussen, at få Den almindelige danske Lægeforenings kongres til Hanstholm. Det var et stort arrangement med 500 deltagere i alt. To år forud var det vedtaget at holde kongressen i Hanstholm. Flere i den øverste ledelse blev betænkelige, men Poul Agner Rasmussen holdt stædig fast på at gennemføre kongressen som planlagt, og han fik hjælp til den praktiske gennemførelse fra sekretariatschef i Lægekredsforeningen, Svend Poulsen. Hanstholms borgmester, Chr. Hansen, var straks med på ideen, og den dynamiske direktør på Hotel Hanstholm, Carsten Jensen, påtog sig at sørge for indkvarteringen. Han fik Vigsø Fericenter med på ideen, og så var der sengepladser nok til de fleste. Niveaulet skulle være som på Hotel Hanstholm. Det var lægeforeningens 99. kongres. Den begyndte torsdag aften med middag på hotellet for medlemmer af hovedbestyrelsen, lægekredsforeningen, gæster fra ind- og udland, og næste dag, den 21. september, åbnedes kongressen i den store Hanstholmhal. Det var ved den leilighed, Tage Jensen tog billedet på side 36. I forreste række fra venstre professor Francis Zachariae, direktør for Foreningen af Speciallæger, Peer Wendelin, formanden for Foreningen af Speciallæger Ole Andrée Larsen, Amtsrådsforeningens formand, Per Kaalund, socialminister Ritt Bjerregaard, ukendt kvinde og en tom stol, måske til formanden, Erik Kristian Holst. Bag Francis Zachariae sidder Poul Agner Rasmussen. På anden række mellem Per Kaalund og Ritt Bjerregaard ses Jonna Hestbech, der var formand for Viborg Amts Sygehusudvalg. I 4. række overlæge Hans Henrik Gott, Viborg. Endvidere var amtsborgmester P. E. Eriksen med. De faglige emner, der var på dagsordenen, var livskvalitet, diagnostik i forbindelse med fødsler og det etiske dilemma. Fredag aften deltog ca. 500 i den store middag på Hotel Hanstholm. Lørdag var der lukket repræsentantskabsmøde, og om aftenen stod Lægekredsforeningen for et stort arrangement i Hanstholmhallen: Buffet med alt godt fra havet, underholdning ved »De gyldne løver« og dans til den lyse morgen. Også den såkaldte infrastruktur var der sørget for. Store ekstrasfly blev sat ind mellem København og Thisted, og busser kørte i rutefart mellem Vigsø og Hanstholm. For ledsagere var der ture rundt i Thy, bl.a. til Akvariet i Vorupør og Vestervig Kirke. Alt klappede som det skulle, og da regnskabet kom, viste det sig, at budgettet holdt. Der var kun en afvigelse på godt 2 kr. – og det var til den gode side, fremhæver Poul Agner Rasmussen i dag – 18 år efter gennemførelsen af det vellykkede arrangement.

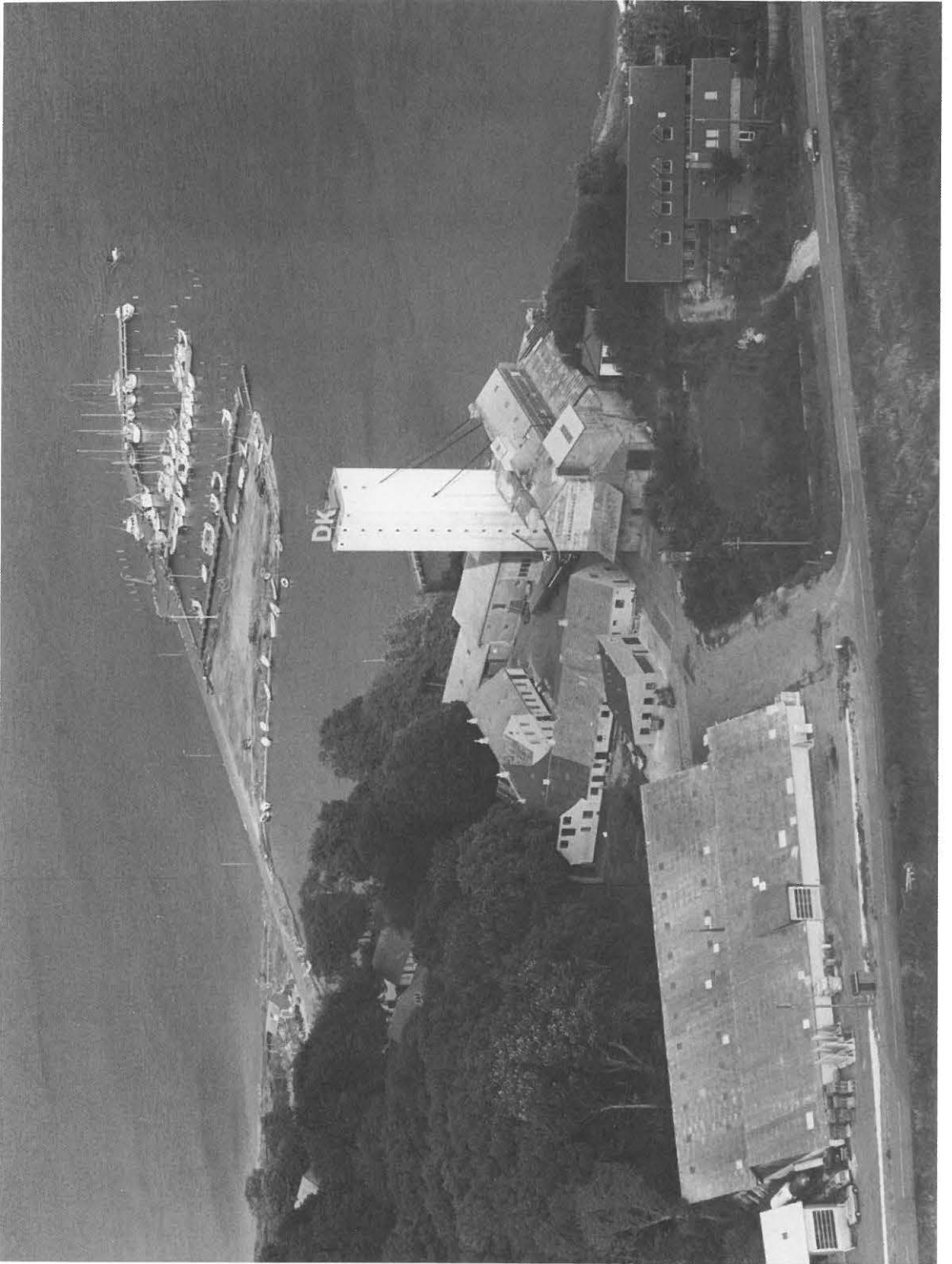
Poul Agner Rasmussen.

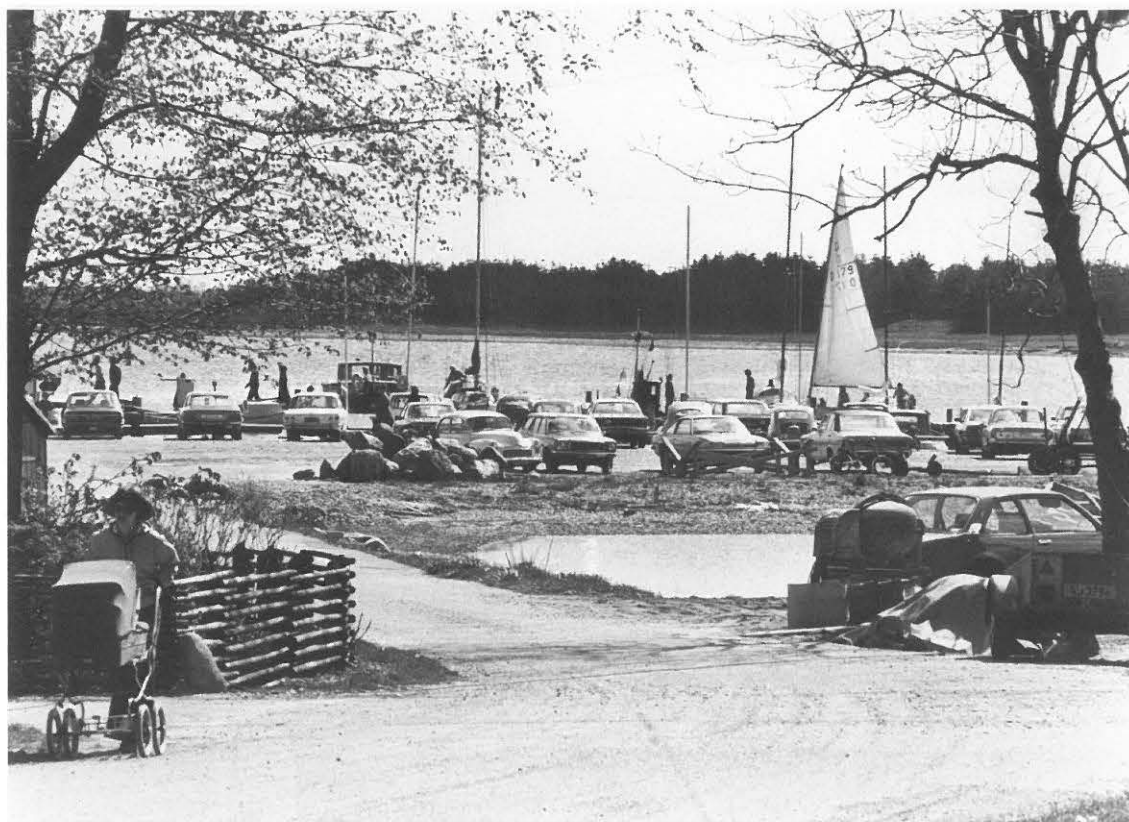
Strandting 1919 står der i nederste højre hjørne på billedet side 38. Det er fra Astrid Kristensen, gift Hede, Hjultorv 2, Thisted. Flere af hendes familie er med på billedet. Forrest til venstre dommerfuldmægtig Søren Bjerregaard, der mødtes med strandfogderne engang om året. Nr. 3 fra venstre i forreste række er Lars Kristensen, Hansted (Astrid Hedes farfar), nr. 4 Poul Odder, Klitmøller. I bageste række er nr. 2 fra venstre Martin Mortensen, Klitmøller, nr. 8 Andreas Pedersen, Vigsø (Astrid Hedes morbror, fader til nu afdøde P. »Murer« Pedersen i Ræhr). S. Bjerregaard kom til Thisted i 1907 som by- og herredsfoged, blev senere dommerfuldmægtig og var borgmester 1925-37 og 1943-48. Billedet er formentlig taget i øverste lejlighed på hjørnet af Jernbanegade-Asylgade (Frøkjærs Møbelhandel). Først i 1920'erne flyttede Søren og Bertha Bjerregaard ind i den nu nedrevne ejendom Hvidholt, ved Thisted Bryghus. Sønnen, Thistedes tidligere erhvervs- og turistchef Mogens Bjerregaard, kan huske, at strandfogderne senere blev fotograferet i haven ved Hvidholt.

Dette billede af gymnaster i Nors Forsamlingshus 1922 er kommet fra Magda Hyldgaard Thomsen, gift med Harry Brogaard. De boede i Tved til 1970, nu Lunegårdsvej 24 i Snedsted. Bageste række fra venstre: Gustav, Viggo Pedersen, Kjærgaard Andersen, Svanborg, tre ukendte, derefter Lorentzen, Otto Poulsen, Christen Christensen (to-gang) og en ukendt. Mellemste række: Birgitte Bjerregaard, Valdemar Tolbøll, Marie Agerholm, Marie Hyldgaard-Thomsen, Niels Hyldgaard-Thomsen, Frands Tolbøll, Anders Bjerregaard, to ukendte, Karoline Bjerregaard, en ukendt og Sofie Gasbjerg. Forreste række: Stinne Jensen, Chr. Vilsbøll, Else Vilsbøll, Nørgaard Andersen fra Gl. Smedegaard, Ellen Faber, Marie Madsen, Johanne Agerholm, Chr. Sunesen, Petrea Hansen, Alfred Rimmer, Anna Vilsbøll, Johannes Bro Sørensen.

I omkring 150 år var Doverodde en vigtig handelsplads med betydelig skibsfart. Da det blev lettere at bruge lastbiler til direkte transport, kunne det efterhånden ikke svare sig at sejle med de små skibe til handelspladserne ved Limfjorden. Efterhånden gik det tilbage for de gamle købmandsgårde. Den sidste drivende kraft i Doverodde var Viggo Vestergaard. Allerede for nogle år siden blev der taget fat på at bevare købmandsgården, og i sommeren 1999 lykkedes det at få det udbyggede Limfjordscenter gjort klar til indvielse. Nu er der elevator op til det 42 meter høje tårn, hvorfra der er en pragtfuld udsigt, og tårnet er udnyttet til flere oplysende udstillinger. I det tidligere pakhuis findes en række museumsudstillinger, bl. a. om studedrift. Det anslås, at der i forrige århundrede årligt blev drevet 30-40.000 stude fra Thy til Slesvig-Holsten. Billedet af tårnet er taget før 1988 af Tage Jensen. I dag er nogle af bygningerne revet ned for at give plads til et smukt anlæg. Limfjordscentret omfatter bl. a. en restaurant, og der findes en gammel købmandsbutik til at minde om, hvordan det var engang.

Lystbådehavnen i Doverodde. Foto: Tage Jensen. Årstal ukendt.

Fra to steder i verden er der sendt billeder af elever i Tingstrup Skole – fra Sydthy taget i 1928 – og fra Amerika et fra 1932. Ovenstående billede fra 1928 er fra Jytte Frost, Vestervej 15, Gettrup. Hun har billedet fra sin søster, Ellionor Frost, nr. 86. Endvidere er hendes bror Robert, nr. 13, med. For nr. 1 kendes kun efternavnet Sørensen, nr. 4 Thorvald Fisker, nr. 12 Johannes Ramsgaard, nr. 13 Robert Frost, nr. 15 Herluf Muldberg, nr. 16 Knud Ramsgaard, nr. 18 Helga Foged, nr. 19 Else Sørensen, nr. 22 Ove Pedersen, nr. 23 Anna Bunk, nr. 29 Henry, nr. 32 lærer Myrup, nr. 35 Vilfred, nr. 36 Thomas Korsgaard, nr. 43 Ellen Landbo, nr. 47 Edvard, nr. 48 fru Myrup, nr. 49 Svend Erik Myrup, nr. 51 Egon, nr. 54 Else Pedersen, nr. 56 Ida Nielsen, nr. 61 Andersen, nr. 63 Anna Myrup, nr. 64 Hedeveg Foged, nr. 65 frk. Christensen, nr. 68 Hans Peter Myrup, nr. 76 Gerda, nr. 78 Solveig Andersen, nr. 79 Agnethe, nr. 80 Rigmor Klinkby, nr. 81 Edith Østergaard, nr. 84 Inga Christiansen, nr. 85 Magda Klinkby, nr. 86 Ellinor Frost, nr. 87 Lisbeth Nielsen, nr. 88 Mary Kjær.

Peter Johannesen, Monradsgade 2A, Herning, har gennem mange år været en trofast bidragyder til JUL i THY's gamle album. I dette hus i Ydbylund boede hans morfar, skræddermester O. S. Sørensen. Der var to lejligheder i huset, den ene lejet ud. Huset havde nr. 310 på Odde-sundvej, men er der ikke mere. Personerne er fra venstre skræddermesteren selv, hans kone Mariane og deres tre børn: Laura Sørensen, Hansine Petrine Sørensen og Peter Sørensen. Peter Johannesen føjer til, at Hansine, gift Johannesen, var hans mor. Peter Sørensen blev skræddermester i Hurup.

Tre døtre af skræddermesteren i Ydbylund, O. S. Sørensen, og hans kone Marianne. Fra venstre Laura, gift Nørskov, Hansine, gift Johannesen, og Kirstine, gift Nielsen. Hansine blev mor til Peter Johannesen, som oplyser, at billedet er taget i 1961

Prøve på en regning fra skræddermester O. S. Sørensen, Ydbylund.

Inge Salmonsens, 1019 – 2nd Street West # 1, Kalispell, MT 59901, satte sig i januar 1999 til at skrive et brev til JUL I THY: Jeg gik igennem nogle billeder og fandt dette fra min skole. Det er fra Tingstrup Skole 1931 . . . Inge Salmonsens, 73 år, født Christensen, har boet i USA siden 1947. Ud over lærer Myrup kan hun kun huske navnene på et par stykker. Hun anbefaler at rette henvendelse til Karen Jepsen, født Myrup, Poul Slothsvej 3, Højbjerg, Århus, og skriver: Måske Karen kan huske, hvem der er i billedet? Det kunne Karen! Hun fandt frem til næsten alle navne. I øvrigt mener hun, at billedet er fra 1932 – det år hun begyndte i skolen. Hun medsender endvidere et avisudklip fra afskedsfesten på Hotel Royal 30. november 1946, da lærer Myrup fyldte 65 og trak sig tilbage efter 32 års lærergerning. 200 beboere mødte op for at tage afsked med den afholdte lærer. 1 Svend Erik Myrup, 2 ukendt, 3 Asta Larsen, 4 Anna Nordentoft, 5 Anna Pilgård, 6 Grethe Brix, 7 Edith Ramsgård, 8 ukendt, 9 ukendt, 10 Nanny Møller, 11 Irene Foged, 12 ukendt, 13 Else Marie Andersen, 14 Bertha, 15 Tage Østergaard, 16 ukendt, 17 Asta Foged, 18 Anna Andersen, 19 Anna Myrup, 20 Jens Vangsgård, 21 ukendt, 22 ukendt, 23 Lis Ramsgård, 24 Karen Myrup, 25 Dagmar Møller, 26 Magnus Østergård, 27 Inge Christensen, 28 Grethe Mortensen, 29 Fru lærer Myrup, 30 Mary Kjær, 31 Inga Christiansen, 32 Rigmor Klinkby, 33 Karin Kjær, 34 Emmy Sørensen, 35 Magda Klinkby, 36 Lisbeth Christensen, 37 Dorthea Andersen, 38 ukendt, 39 Ove Petersen, 40 Harry Sørensen, 41 Elsa Petersen, 42 Magda Larsen, 43 Hedvig Foged, 44 ukendt, 45 Erik Andersen, 46 Viggo Korsgård, 47 ukendt, 48 Hilda Christensen, 49 Ingeborg Budtz Møller, 50 Ida Christensen, 51 Ketty, 52 ukendt, 53 Elinor Frost, 54 Knud Sørensen, 55 ukendt, 56 Lydia Andersen, 57 Gerda Andersen, 58 lærerinde frk. Christensen, 59 Lærer Kr. Myrup, 60 ukendt, 61 Hans Peter Myrup, 62 ukendt, 63 Knud Madsen, 64 ukendt, 65 ukendt, 66 Peter Christensen, 67 ukendt, 68 ukendt, 69 Anders Kjær, 70 ukendt, 71 ukendt, 72 ukendt, 73 Knud Gade Nielsen.

Handels- og Landbrugsbanken i Thisted gjorde meget ud af den lokale tilknytning og uddelte medaljer til familier fra land og by, som havde gjort en stor indsats. Billedet er fra medaljeoverrækkelsen i januar 1970. Til venstre bankens formand, herreekviperingshandler M. Sørensen, yderst til højre bankdirektør A. Blaabjerg. Mellem dem står de to par, der blev belønnet dette år. Til venstre brødfabrikant Frode Poulsen og frue, Thisted, til højre gårdejer Chr. Knakkegaard Foged og frue, Tingstrup. Foto:Tage Jensen.

Under den tyske besættelse 1940-45 blev en dansk brigade trænet op i Sverige med henblik på at blive sat ind, når krigen var forbi. Fra slutningen af april 1945 holdt brigaden sig klar i Skåne. Den 5. maj gik brigaden i land i Helsingør og fortsatte mod København. Et kompagni blev beskudt fra hustage af Hipo'er, og fire brigadesoldater blev dræbt. Hipo stod for Hilfspolizei (hjelpepoliti) – et politikorps under Schalburgkorpset, rekrutteret af frivillige danske statsborgere. Hipo talte ca. 600 medlemmer, der var frygtet på grund af mange terrorhandlinger og mord. Billedet er fra Jytte Siegh, Nykøbing Mors. Hendes far, støbegodsforsandler Kjær, drev forretning ved Lilletorv i Thisted. Da en afdeling af brigaden nåede til Thisted, mødte mange op på Storetorv. Til venstre Det gamle Rådhus. I baggrunden Christen Sørensens isenkramforretning, der blev revet ned for at give plads for Sparekassens nye bygning.

Gerda Klit Nielsen, Schweizerdalsvej 39, Rødovre, har sendt dette billede og skriver: »Det stammer fra min far, tømmerhandler A. Kilt Niensens billedsamling«. Det er fra 15. maj 1938, da Oddesundbroen blev åbnet. Kongen, Chr. X, trykkede i Oddesund på en knap. Så sænkede broklappen sig, og det første tog kunne køre over broen og videre til Thisted. Billedet er taget uden for Jernbanestationen. Garderforeningen var mødt op med fane, og fanebæreren var A. Kilt Nielsen. Amtmand A. Helper, der senere samme år blev afløst af H. Egedorf, står ud for flagstangen, og til højre holder en bil parat S 1619. Foruden kongen var dronning Alexandrine og kronprinsparret – senere kong Frederik IX og dronning Ingrid – med til broåbningen.

Lærere på Thisted Borgerskole (Vestre Skole) stillede i 1951 op til fotografering i skolegården sammen med eleverne fra 8. klasse. Anders Schousgaard, Vegendalvej 13, Thisted, har identificeret lærerne og enkelte elever. Forreste række fra venstre lærer Hove Nielsen og derefter tre elever, skoleinspektør Aage Jørgensen, fire elever og yderst til højre lærer frk. Kabell. Midterste række: Lærer Vagn Hansen, lærer frk. Schelle, lærer P. Høegh Nielsen, en elev, elev Knud Olesen, elev Frank Knudsen, fire elever, lærer Ellen Petersen, lærer H. P. Nielsen og lærer Svend Ove Bach. Bageste række: Lærer Carl Ejnar Hansen, lærer Elisabeth Hansen, otte elever og yderst til højre lærer Axel Bagger. Navne på flere elever efterlyses.

12 år efter, at Hanstholm Havn var indviet i september 1967, blev den første færgeforbindelse etableret. Scan Line indsatte færgen »Hanstholm« mellem Hanstholm og Kristiansand. Færgen begyndte 11. juni, men stoppede 24. december. Færgen var beregnet til Oslofjorden og havde ikke tilstrækkelig kapacitet. 17. maj 1980 blev den første Færøfærge sat ind. Samme år 20. juni begyndte Fred. Olsen at sejle mellem Hanstholm og Kristiansand, men han stoppede 17. august syv år senere, 1987. Rederiet Smyril Line har siden 1983 sejlet med »Norrøna«, og i 1993 lykkedes det igen at få færgeforbindelse til Norge. Fjord Line sejler mellem Hanstholm og Bergen-Egersund med færgen »Bergen«. Færøfærgen »Norrøna« sejler til Færøerne og Island. Trafikken har været stigende og er udvidet til helårssejlads. Både Smyril Line og Fjord Line har i sommeren 1999 indsat såkaldte lastbilfærger. Foto: Tage Jensen.

Mandag den 18. februar 1985 besøgte den daværende trafikminister, Arne Melchior, Hanstholm for at tage i øjesyn, hvordan det gik med havneudvidelsen. Ministeren mødtes med borgmester Chr. Hansen for at drøfte spørgsmålet om ejerforholdet for de hvide huse. Det frøs 8-9 grader om dagen og 16-17 om natten, så havneingeniør Ove Grønkjær Andersen havde klogeligt taget hue på. Foto: Tage Jensen.

Denne gård i Istrup mellem Stenbjerg og Lodbjerg blev i sin tid ejet af Jens Marthinus Jensen. Det er hans kone, børn og en tjenestepige, der står foran gården, oplyser Emma Lyngge. Jens Marthinus Jensen var hendes mors bror. Han var ældste søn af Mathias Jensen, Nørre Vorupør. Der er gitter om familiens fredede gravsted på kirkegården i Nr. Vorupør.

Tre døtre af Maren og Mathias Jensen, Nr. Vorupør. De blev fotograferet til et postkort, som datteren Ida sendte til sin far og mor. Til venstre Ottomine, gift med Marius Mikkelsen, kaldet Blander. Boede i Sønderhå. I midten Ida, der var den yngste af 12 børn. Hun var ugift, fik tvillinger og døde i barselseng. Til højre Martha, der blev gift med Cornelius Lyngge, og kom til at bo i Thisted. Fik to børn: Mathias og Emma. Billedet er fra Emma Lyngge, Vandværksvej 1, Thisted.

Eigil Visby, Tornerosevej 112, Herlev, skriver: Jeg har raseret fotoalbummet. Et billede er fra 5. maj 1946. Som led i festen for befrielsen var det foreslået, at der efter argentinsk mønster skulle spidsteges en okse på Nytorv i Thisted. Da det blev alvor, kunne »argentinere« ikke deltage, og så påtog chefen for Det Danske Spejderkorps, Thy Kolonne, der bestod af 1. og 2. Thisted, 1. Hur-

up og 1. Fjerritslev ulveflokk og spejdetroppe sig at arrangere spidstegningen. Fjerritslevbanens værksted lavede spiddet, det kommunale vejvæsen leverede brosten og sand til ildgraven, brænde fik vi fra overklitfoged Axel Rasmussen. På grund af slagterstrejke kunne vi ikke få en okse, men det lykkedes at få to polte fra Andelsslagteriet. En mand fra slagterfirmaet Møller & Hansen på Lilletorv skar grisene i stykker. Vor egen erfaring med spidstegning strakte sig højst til en høne, så vi har haft god grund til at drøfte slagets gang som på billedet. Fra venstre ses kolonnechef Peer Zacho, tropsfører Eigil Visby, 1. Thisted, patruljeførerne Knud Knakkegaard Andersen, 2. Thisted, og Bent Berger Sørensen, 1. Thisted.

Det andet billede er fra 23. juni 1946 og viser en fase i Thisted-spejdernes brobygning på Stadion under idrætsugen. Da broen var færdig, kørte Falcks kranvogn over broen, og senere marcherede alle Thistedes ulveunger og spejdere op på den. Den holdt til begge prøver. Fotograf til dette billede var olietøjsfabrikant Sørensen.

De stillede op til fotografering i præstegårdshaven og blev konfirmeret i Nors Kirke 30. september 1934. Billedet er fra Astrid Hede, Hjultorv 2, Thisted. Bageste række fra venstre Alfred Strømgaard, Herluf Hansen, præstens tjenestepiger Mariane og Agnes, fru Anna Tolsgaard med sønnen Jakob, sognepræst Chr. Tolsgaard (Nors-Tved 1926-37), Jørgen Bang, Knud Børge Andersen, Ole Madsen. Midterste række: Bodil Gasberg, Stinne Knudsgaard, Astrid Pedersen, Else ? Sørensen, Jenny Jensby Pedersen, Anna Nørgaard Oddershede, Karen Oddershede Gregersen, Astrid Kristensen (gift Hede), Lilly Jensen, Astrid Sørensen. Foran: Torben Stenbryggen, Niels Peter Nielsen, Henry Pedersen. Fotografen: A. Scharling.

Erik Johansen, Legindvej 13, Hørdum, skriver: Min morbror Emil, der udvandrede i 1930, var i 1950 hjemme på besøg for første gang med sin kone, der var af norsk-svenske forældre. Her er Emil fotograferet ved et besøg hos broderen, Albert Jensen, Gettrup. Fra venstre deres stedfar

Anders Vestergaard, Sundby, Emils kone Mabel, hun har en af deres tre piger hos sig. Så er det min mor, Stinne Johansen, Sønderhå, med min lillesøster Birthe, mors søster Ellen fra København, Edith Jensen, Sundby, med datteren Ella (Doverodde) samt to af pigerne fra USA. Så følger min bedstemor, Marie, fra Sundby, gift med Anders Vestergaard. Yderst til højre min morbror Johannes Jensen, Sundby. Bag ham til højre værtinden, Agnes Jensen. Til venstre for hende Knud Jørgensen, København, på trappen min far, Vilhelm Johansen, Sønderhå, og morbror Albert med sønnen Henning på armen. Billedet blev sendt til JUL I THY julen 1996.

Egon Johansen, Legindvej 13, Hørdum, har sendt nogle billeder. Dette er taget ved Koldby Kro 1930. På køleren af Gerhard Jensens bil ses svogeren, Kristian Skårup, Hørdum. Ved bildøren vognmand i Hørdum, Gerhard Jensen, søn af den Chr. Jensen i Hørdum, hvis gamle bil var i JUL i THY 1996.

Til dette billede har Egon Johansen, Legindvej, Hørdum, skrevet denne tekst: Fire madammer i Sundby ca. 1952. Fra venstre Ane (Balle) Krabbe, Hassing, med datteren Margrethe, Astrup Mark, hendes kusine Stinne, Sønderhå (min mor) og så min bedstemor, Else Marie, søster til Ane. Det er døtre af Kirstine og Jens Kristensen, Højbogårdsvej nr. 7.

Da elever fra Nors Stationsbyskole var på udflugt til København i 1937, var senere skoleinspektør i Østerild, Bertel Bach, og hans bror, Svend Aage Bach, der blev handelsskoleforstander, blandt deltagerne. Skolen blev oprettet i 1929 og havde kun to klasser. Kun eleverne fra »stur klas« kom med på turen til København. Dette billede er muligvis taget under besøg på Carlsberg. I følge Bertel Bach er følgende med på billedet: Bageste række fra venstre: Grete Bach, lærer A.M.H. Bach, en guide, Bertel Bach, Johannes Nørgaard, Fanny Hedegaard, Ingeborg Nielsen, Tora Jørgensen, Ellen Tolbøll, Grete Fink, Karen Jensen og Elly Hundahl. Midterste række: Hartvig Hedegaard, Jens Kirk, Peter Lund Larsen. Forreste række: Aksel Østergaard Pedersen, Oluf Andersen, Niels Jensby, Kristian Nørgaard (Kesse), Svend Ove Bach, Aase Eriksen, Ruth Eriksen, Aase Pedersen og Anna Hundahl.

Dette billede var i JUL I THY i 1996 med denne opfordring: Læsere af JUL I THY vil forhåbentlig kunne bidrage til opklaring af personerne på dette billede. Der er ikke afsender på. Konvolutten er stemplet Nordsjællands Postcenter 7-6-95-22. Bag på billedet står der »Gymnastikbilledet 1933. Vestre Skole. Høegh Nielsen«. I juli 1999 henvendte Ejnar

Andersen, Egevangenget 44, Hanstholm, sig til JUL I THY's redaktionen og oplyste, at billedet sandsynligvis var sendt fra Ejnar Schnor, hvis far var barber i Storegade i Thisted. Ejnar Andersen, hvis forældre boede på Østerbakken 12, kan huske navnene på de fleste: Forreste række fra venstre: Nr. 1 ukendt, nr. 2 Tage Thomsen, nr. 3 ukendt, nr. 4 ukendt, nr. 5 Ejnar Andersen, nr. 6 Ejnar Schnor. Mellemste række: Nr. 1 Peter Brunsgaard, nr. 2 Poul Toft, nr. 3 Klaus Havsteen, nr. 4 ukendt, nr. 5 Aage Christensen, nr. 6 Tage Knudsen og så lærer P. Høegh Nielsen. Bageste række: Nr. 1 ukendt, nr. 2 muligvis Aage Andersen, nr. 3, 4, 6, og 7 ukendt. Sidst Chr. Pedersen.

Elever i 2 A på Tingstrup Skole 1961-62. De begyndte i skolen 1. august 1960, oplyser Kirsten Mougaard (pigenavn Eriksen). I Bageste række lærerinde fru Wickmann, Jens Kloster, Knud Allan Pedersen, Jens Thornild, John Plet, Jan Olsen, Henrik Kloster. Mellemste række: Jens Christian Bach, Palle Andersen, Bent Nørager, Jørgen, Herluf. Forreste række: Inge Sørensen, Hanne Johansen, Jette Rasmussen, Kirsten Eriksen, Else Dam Poulsen, Anni Skjoldager, Vibeke Gregersen. Kirsten Mougaard bor nu Østergade 40, Løgstrup.

Da Sparekassen Thy skulle have opstillet Erik Heides jernskulptur foran bygningen ved Store Torv, blev der først anbragt en solid sokkel. Den stod og så fristende ud for spasmageren ved siden af, guldsmed Henningsen. Han havde en skulptur af den kendte muremester Madsen med tilnavnet Jylland, og den fik han anbragt i nattens mulm og mørke. Men selv om Madsen-Jylland tog sig godt ud, blev det en kort fornøjelse. Sparekassen fik næste dag Falck til at fjerne ham, så der kunne blive plads til det bestilte kunstværk. I baggrunden står Anders Henningsen og ser på, at Falck gør klar til at løfte Madsen-Jylland væk. Billedet er fra Thomas Munk, Solhøjvej 8, Thisted

Det ny album

Smithson var engang Thistedes største arbejdsplads med ca. 130 ansatte – flere end på andels-slagteriet. Over 70 tidligere medarbejdere samledes lørdag den 20. marts 1999 på Hotel Hanstholm til et nostalgisk »kan-du-huske-møde«. De tre initiativtagere blev fotograferet sammen med medlemmer af Smithson-familien. Fra venstre Annelise Jensen, Nors, Karen Andersen, Thisted, Ute Smith, Aalborg, Jytte Visby, Thisted, og Jenny Smith, Schweiz. Virksomheden blev grundlagt som en konfektionsforretning i 1901 af Valdemar Smith, som i 1907 oprettede en skjortefabrik. Hans energiske søn, Arne Smith, der krævede meget af sit personale, videreførte forretningen og fik bygget komplekset ved Munkevej, hvorfra der var en flot udsigt over Thisted Bredning. Men lønningerne i Danmark blev for høje i forhold til, hvad der betaltes i Det fjerne Østen. Produktionen i Thisted blev indstillet, men virksomheden fortsatte med salg af importerede varer, indtil Arne Smith stoppede i 1983 og bosatte sig i Schweiz. Arne Erlandsen Smith var født 14. juni 1907. Da han blev syg, vendte han tilbage til Thisted, og han døde på Thisted Sygehus 28. juni 1987. Arne Smiths søn, Erik, døde i en ung alder efter lang tids sygdom. Han blev gift med den nu 60-årige Ute, som i en årrække var i firmaet. Ved en enestående indsats lykkedes det de tre initiativtagere til festen i Hanstholm at få adressen på 152 tidligere ansatte, og 72 mødte op. Efter den vellykkede sammenkomst på Hotel Hanstholm vil de tidligere Smithson-piger mødes igen i 2001 for at fejre firmaets 100 års jubilæum.

Den nuværende kirke i Thisted har stået der i omkring 500 år, men de to engle i forgrunden er først kommet til for godt hundrede år siden. De står på buen over gavlen på ejendommen Vestergade 6, som Adolph Tachau lod opføre i 1887. Englene støtter et skjold, hvorpå der står A og T. Manufakturhandler Chr. Søndergaard købte ejendommen i 1924. Den blev i 1971 overtaget af sønnerne Ejnar og Hans, som stadig ejer den. Da håndværkere omkring 1970 opdagede en revne i fundamentet, blev de to engle naglet fast og gavlparket restaureret. Det flotte billede er taget af Henrik Bolt-Jørgensen, men han har ikke ansvaret for denne tekst, der er skrevet på grundlag af oplysninger fra Ejnar Søndergaard og bogen »Torvene – Mennesker og Huse i Thisted o. 1900«, udgivet af det lokalhistoriske forlag Knakken. Forfattere Knud Holch Andersen, Jens Ole Petersen og Orla Poulsen.

Sygeplejersker, der begyndte som elever på Thisted Sygehus for 50 år siden, samledes lørdag den 18. september 1999 for at mindes gamle dage. Holdet var oprindeligt på 15, og heraf er 11 tilbage. De mødtes hos Kirstine Hundahl, Silstrupvej 31. Bageste række fra venstre: Mary Damsgaard, Elsa Vilhelmsen, Anna Lise Bliksted, Gerda Jensen, Gerda Knudsen og Kirstine Hundahl. Forreste række: Inger Madsen, Valborg Hjortdal, Hilda Sloth, Tove Buus og Mary Andersen. Foto: Peter Mørk.

Brev fra Avila Beach Hotel

Til JUL I THY's redaktion!

Jeg sidder i troperne på øen Curaçao, en af de Hollandske Antiller, for at fejre jul hos min bror, Nic Møller, som er ejer af verdens dejligste hotel. Vores bror i Danmark, Leif, har sendt os JUL I THY, hvor der på side 68 er et billede fra Thisted Præstegård. Præsteparret på billedet er vores oldeforældre, Vita og Jacob Søren Hansen. De tre unge er nederst Julie Garnæs Hansen, i mange år lærerinde ved Thisted Borgerskole, derefter Johan Frederik Garnæs Hansen, senere provst i Tødsø på Mors, og den yngste datter, Marie Garnæs Hansen, (kaldet Pusse), senere gift med Herbert Kramer. Vi er børnebørn af den ældste datter, Helene (gift Maltesen) og børn af Gudrun Garnæs Maltesen og Carl Einar Møller, Firma Nicolaj Møller & Søn, Thisted. Det er altid hyggeligt at se JUL I THY, der er mange kendte ansigter og næsten altid noget af vores familie.

*Med meget varm julehilsen
Bente Hinrichsen*

Bente Hinrichsen og hendes mand, Robert Fritz Hinrichsen, der døde i 1992.

Supplerende oplysninger

De Hollandske Antiller ligger i Det Caribiske Hav, også kaldet Carribean Sea. Bente Hinrichsen var i en årrække stewardesse i SAS og blev udstationeret i Rio de Janeiro i Brasilien. SAS havde aftale med chefen for det britiske hospital, Robert Fritz Hinrichsen. Hans familie var af jødisk oprindelse. Da jøderne i 1600-årene blev udvist fra Portugal, gav Chr. IV dem asyl i Danmark. De kom til Glückstadt ved nordsiden af Elben. Det var dansk område fra Svend Tveskægs dage til 1864, men hørte under Tyskland, da Robert Fritz Hinrichsens far blev født.

Hans forældre flyttede til Australien, hvor Robert Fritz Hinrichsen blev født. Han blev uddannet som læge og kom til Rio de Janeiro, hvor han blev hospitalschef. I kraft af sin ansættelse i SAS traf Bente Møller fra Thisted hospitalschefen, og de blev gift i 1965.

Da Robert Fritz Hinrichsen tog sin afsked i 1969, flyttede ægtefællerne af klimatiske og sproglige grunde til Afife i Portugal, hvor Robert Fritz Hinrichsen døde i 1992. Bente Hinrichsen bor nu alene i Casa da Lapa i Afife.

Nystrup-Hansens hyrevognsforretning i Vildsund har betået i over 70 år, og i sommer havde Ejvind Nystrup-Hansen kørt bil i 50 år. Valdemar Nystrup-Hansen startede forretningen i 1928, og sønnen Ejvind, der blev født i 1931, begyndte at køre for sin far, så snart han havde fået kørekort som 18-årig. S 2701,

en 8 personers folkevognsbus, anskaffede faderen i begyndelsen af 1930'erne tillige med S2702, der var en sekscylindret Ford Costumline. Ejvind Nystrup Hansen fik sin første bil, da han var 4 år gammel. Den er hans søn Preben fotograferet i. Ejvind Nystrup-Hansen overtog den ene af sin fars biler i 1959 og efter faderens død i 1962 den anden. Han har i dag en Hyundai Senata og en Honda Accord. Han er ene om at passe forretningen, men når der er enkebal i Vildsund om fredagen, har han en chauffør til hjælp, og det er i særdeleshed nødvendigt med assistance, når der er marked i Vildsund. Rekorden blev slået i år. I løbet af tre døgn blev det til 99 ture med Nystrups Taxibiler.

Realister fra 1949 samledes i maj til 50 års jubilæum på Thisted's gamle gymnasium på Munkevej. Forreste række fra venstre: Erik Scharling, Inga Sørensen (Pedersen), Carl Ansgar Mehr, Anna Lise Christensen (Søndergård), Lissa Meedom (Morsing), Finn Yde Nielsen, Benny Lyng, Gerda Bager (Søndergård), Ejnar Jensen og Ellen Sommerlade (Klit). 2. række: Jørgen Hove Jensen, Edith Fischer (Kappel), overlærer Karen Beck, Ane Marie Knudsen (Christensen), Ole Knudsen, Asger Nordentoft Nielsen, Sven Christensen, Ulla Truelsen (Westh), Ulla Jensen (Rasmussen) og Preben Herberg. 3. række: Thomas Rask Mortensen, Lissi Busch (Pors), Jørgen Ulf, Elly Leest (Kristensen), Tove Nielsen (Lyng), Valborg Sandberg (Andersen), Svend Gade og Thorkild Klostergaard. 4. række: Holger Visby Sørensen, Per Kynne Frandsen, Ellen Pedersen (Græsbøl), Else Elming (Thomsen), Biten Andersen (Knakkegård), Rita Bakfeldt (Kiel Andersen), Poul Odgaard, Birgit Pedersen (Heegård), Holger Dybdahl og Hans Folkenberg. 5. række: Kjeld Starck Lauridsen, Niels F. Lund Pedersen, Inga Andersen (Vestergård), Betty Vad (Mikkelsen), Ella Nielsen (Kjeldsen), Anna Østergaard (Hjortdal) og Jørgen Mikkelsen. Foto: Klaus Madsen.

Søndag den 18. april var gamle konfirmander i Nors Kirke til 50 års jubilæum. Efter gudstjenesten var der middag på Nors Kro, hvorefter man samledes hos Kai Stensgaard Pedersen. Forrest fra venstre: Stinne Jakobsen, Gerda Lyhne, Else Jensen, Elna Havreland og Inga Olesen. Bageste række Henning Stentoft Pedersen, Harald Hove Nielsen, Hartvig Jensby, Kai Stensgaard Pedersen, Hugo Pedersen, Kasper Jensen og Evald Ganderup. Foto: Klaus Madsen.

De blev konfirmeret i Ræhr Kirke den 7. marts 1948 og mødtes på 50 års dagen. Holdet var på 22. Fire er døde. Af de resterende 18 lykkedes det at samle 11 med ægtefæller. De mødtes i Ræhr Kirke, besøgte den endnu eksisterende skole og var om aftenen på Feriekroen i Vigsø. I forreste række fra venstre: Karen Møller Pedersen, Ollerup (født Bjerg Christensen, Bjerre), Brita Nielsen, Thisted (Christensen, Ræhr), Anna Skaarup, Hanstholm (Madsen, Febbersted), Karen Pedersen, Nors (Bertelsen, Vigsø), Gerda Søgaard, Sjørring (Jeppesen, Ræhr). Bageste række fra venstre: Holger Larsen, Snedsted (Ræhr), Vilhelm Førby, Ø. Vandet (Hamborg), Ejnar Odgaard, Esbjerg (Sårup), Karl Ringgaard, Aalborg (Nytorp), Søren Bunk Larsen, Vejle (Febbersted) og Erik Tvilde Jensen, Bedsted (Bjerre). Billedet er fra landinspektør Søren Bunk Larsen, Jagtvej 4, Vejle. Han sendte et billede af konfirmanderne til JUL I THY 1995. På dette billede manglede Viola Christensen, Sårup, og Holger Larsen, Ræhr.

I juni 1999 mødtes gamle elever, der havde taget studentereksamen i Thisted i 1954 – for 45 år siden. Forreste række fra venstre Gerda S. Larsen (Østerbye), Eva Mortensen (Sand Thorhauge), Gerda Brøndum Jeppesen (Jakobsen), Ingrid Iversen (Jakobsen), Henny Laursen (Frostholm), Anni Mikkelsen (Høgholm), Grete Juul (Agerholm), Inger Handest, Henny Kock (Nedergaard Hansen). 2. række: Ragnhild Fabricius (Fosgaard), Birgit Juel (Høyrup), Inga Landbo (Vagn Christensen), Kamma Jensen (Rægaard), Lis Bak (Damsgaard Andersen), Aksel Knudsen, Ole Tandrup. 3. række: Birthe Hansen (Kristoffersen), Tove Pedersen (Klit), Conny Jensen (Nielsen), Hans J. Jørgensen, Erling Harbo, Elmer Gade. Bageste række: Chresten Nielsen, Ove Hupfeldt, Esther Hvid (lærer), Kirsten Eigaard (Müller), Tage Lindskog (lærer), Peter Bjerg Poulsen og Finn Sørensen. Foto: Foto-Magasinet.

En lørdag i maj 1999 mødtes 15 gamle konfirmander til 50 års jubilæum i Nr. Vorupør. Først var de i kirken, derefter på skolen og som afslutning på dagens program var der hyggeligt samvær. Forreste række fra venstre: Ruth Frost Christensen, Anna Bach, Agnete Bonde, Marie Hadamer, Vera Mikkelsen og Gretha Jensen. Bageste række: Lis Fink, Betty Larsen, Alice Pedersen, Verner Morbjerg Madsen, Poul Eriksen, Jens Hansen Nielsen, Svend Åge Madsen, Agnethe Petersen og Karen Margrethe Pedersen. Foto: Klaus Madsen.

En lørdag i august 1999 samledes elever, der i 1974 var gået ud af 7. klasse i Nors Skole. I forreste række Bente Rotbøll, Solveig Sørensen (Dahlgård), Lene Kær Kristensen, Dorthea Geertsen, Hanne Jensen (Godiksen), Birthe Vestergaard (Larsen) og Hanne Nielsen (Vestergaard). I bageste række Lene Hove (Madsen), Vibeke Krisch (Engelstoft), Anna Jensen, Bent Odde, Jens Peter Kusk, Brian Poulsen, Henning Sørensen, John Hansen, Peter S. Pedersen, Lis Karlsen og Erna Vejrhøj (Jensen). Foto: Klaus Madsen.

Elever, der gik ud af realklassen på Tingstrup Skole 1973 samledes til 25 års jubilæum på skolen. Der deltog 19 elever og tre lærere. Forreste række fra venstre: Jens Søndergård, Merete Rask, Torben Kammergård, Jette Pedersen, Ib Hansen, Hanne Raaby, Tove Kristensen. Midterste række: Lærer Hanne Poulsen, Per Ramsgaard, Jens Anton Handest, Peter Sommerlade, Lene Vesterby, Mette Odgaard, Else Møldrup, lærer Karen Thomassen, Anette Smedegaard. Bageste række: Lærer Christen Hansen, Finn Krogh, Finn Frandsen, Tommy Christensen, Frede Amby og lærer Niels Nielsen. Foto: Klaus Madsen.

32 elever, mellem skolen i Thisted årgang 1958, havde sat hinanden stævne på deres gamle skole på Munkevej i Thisted, nu rammen om VUC, voksenuddannelserne. Første række fra venstre: Karen Rasmussen (Hansen), Grete Simonsen (Andersen), Tove Riis Johannesen (Jensen), Betty Jørgensen (Søgaard), Lizzie Clausen (Madsen), Vera Kragh (Kristensen), lektor Tage Lindskog, Edel Rasmussen (Christensen). Anden række fra venstre. Carl Nybroe, Birte Kjær (Nielsen), Birgit Malmberg (Graversen), Eva Mikkelsen (Mortensen), Ole Krogh, Poul Rasmussen, Henning Overgaard, Emma Pedersen (Salomonsen). Tredie række fra venstre: Lisbeth Thor (Thorning), Bente Kofoed (Brandt Pedersen), Lis Bjerregaard (Nielsen), Peter Sørensen, Bjarne Kristensen, Per Møller Nielsen, Jens Jørgen Sørensen, Thorkild Lodahl. Bageste række fra venstre: Hanne Føns Bach, Asta Overgaard, Erik Kokholm, Knud Jessen, Bent Christensen, Edwin Sørensen, Orla Andersen, Lars Visby Knudsen. Foto: Klaus Madsen

Fra landsbykirke til købstadskirke

En by og dens kirke fylder 475 år

Af Henrik Bolt-Jørgensen

I sensommeren 1999 fejrede den ganske by, at det var på Skt. Laurentii dag den 10. august 1524, at Frederik den Første fornyede købstadsrettighederne for Thisted By. Strengt taget går købstadsrettighederne sandsynligvis tilbage til århundredet før, men da folk i Thisted ikke praler, benytter man den 10. aug. 1524 som byens fødselsdag, for først på den dag kan man være helt sikker på, at byen er rigtig købstad.

Omtrent samtidig afsluttedes et af de største byggerier i købstadens historie, opførelsen af Thisted Kirke. Byggeriet var påbegyndt sidst i det 15. århundrede, men det kan næppe være afsluttet før omkring 1520-25. Det betyder dog ikke, at kirken først blev taget i brug i dette år. At dømme ud fra indvielses korsene, der er malet på korets vægge, er en del af kirken allerede taget i brug omkring 1510.

Kirken blev opført af gule mursten i munkskifte i tidens gotiske byggestil, der kendes på hvælv og tilspidsede buer, der tilsammen giver indtryk af lys og en himmelstræbende lethed, der står i kontrast til den tidlige middelalders tunge og kraftfulde romanske kirkebygninger.

Thisted var imidlertid ikke den eneste købstad i Børglum Stift, der fik en ny og prægtig kirke i årene omkring 1500. Også Nykøbing

Mors fik ny kirke, men den er desværre blevet nedrevet 1889-90 for at give plads til en nygotisk kirke. Længere mod nordøst i stiftet kan man nævne Sæby, der ligeledes fik en ny kirke omkring 1500. Også Sæby fik bekræftet sine købstadsrettigheder på Skt. Laurentii dag den 10. august 1524.

Man må således sige, at der var gang i kirkebyggeriet i stiftets købstæder for 500 år siden!

Den første stenkirke

At købstæderne Thisted, Nykøbing og Sæby fik nye kirker omkring 1500, betyder dog ikke, at byerne indtil da havde været uden kirker. I alle tre tilfælde er der tale om mere eller mindre gennemgribende ombygninger af ældre kirker.

Går man således rundt om Thisted Kirke, vil man i øst- og sydmuren kunne se granitkvadre fra en tidligere kirke, der må være opført mellem 1140 og 1200. Denne kirke var opført af granitkvadre i den tidlige middelalders romanske stil, som vi kender fra omkring 50 andre kirker i Thy.

Kirken hørte ikke til de store i Thy, men bygherren har dog villet noget mere end det ordinære. Kirken blev opført med apsis, kor

Hvælvene og de svagt tilspidsede buer i Thisted Kirke er typiske for den sengotiske periode omkring 1500. Ser man godt efter, vil man i muren til højre i billedet mellem og under højtalerne kunne se nogle profilerede granitkvadre, der stammer fra soklen på den romanske stenkirke, der blev bygget mellem 1140 og 1200. Foto: Henrik Bolt-Jørgensen.

og skib, og den havde en profileret sokkel, hvad langt fra alle kirker havde. På apsismuren var der relieffer af bl.a. løver, som nu kan ses opsat på kirkens østmur.

Stenkirken havde måske endda søjleportal i lighed med kirkerne i Vestervig og Sjørring. Når man må nøjes med et »måske«, skyldes det, at der er bevaret søjlebaser og kapitæler, der i dag kan ses i haven bag domhuset i Skovgade, som må stamme fra en romansk kirke. Og hvis de ikke stammer fra Thisted, må de være hidbragt fra en helt anden del af landet, hvilket forekommer usandsynligt.

Den allerførste kirke

Men stenkirken var næppe den første kirke i Thisted. For ifølge den middelalderlige legende bragte Skt. Thøger kristendommen til Thy allerede i årene 1030-60, dvs. omkring 100 år før opførelsen af stenkirken.

At kristendommen rent faktisk blev en del af thyboernes hverdag på den tid, er fornylig blevet bekræftet af de udgravninger, som medarbejdere ved Thisted Museum har foretaget i Sjørring. Her fandt de i 1995 en plade af bronze med et korslam i relief i en middelalderlig bebyggelse nordøst for kirken, og bebyggelsen dateres til omkring 1040. Da korslammet er et sikkert symbol på Kristus, må der have været kristne på egnen på den tid.

Men det er et åbent spørgsmål, hvor de første kristne har holdt gudstjeneste. Sandsynligheden taler for, at de har holdt gudstjeneste hos den storbonde, der har taget initiativ til at få en præst til egnen, og at man kort derefter har opført mindre kirker af træ. Og da trækirkerne begyndte at gå til på grund af vind og vejr, opførte man de stenkirker, der endnu pryder det thylandske landskab.

Gammelt og nyt i Thisted Kirke

Da biskoppen fra Børglum indviede den nye købstadskirke omkring 1510 eller få år senere, var der mindst to genstande, der stammede

fra den tidligere stenkirke, døbefonten og korbuekrucifikset.

Døbefonten er gerne det stykke inventar, der er jævngammelt med den første stenkirke på stedet. At man ikke udskifter døbefonte i takt med tidens mode, som man har gjort med så meget andet i vore kirker, er der gode grunde til, for hér er søskende, forældre, bedsteforældre og alle tidligere generationer blevet døbt. Man kan sige, at døbefonten er det tavse vidne til hele slægtens historie.

Døbefonten i Thisted Kirke stammer således fra perioden 1140-1200, og den svarer til det flertal af fonte i Thy, man under ét kalder thybofonte. Sådanne thybofonte består af en fod med attisk profil og hjørneknopper og en kumme med bægerblade på undersiden og en profileret munding.

Maria Magdalene med flot drejet salvekrukke. Figuren viser en så suveræn beherskelse af træskærererkunsten, at tanken ledes hen på den samtidige billedskærer Claus Berg og hans svende, hvis hovedværk er altertavlen i Skt. Knuds Kirke i Odense. Foto: Henrik Bolt-Jørgensen.

Den katolske altertavle med jomfru Maria, der omgives af Paulus og Maria Magdalene samt de 12 apostle i sideskabene, er udført i årene 1510-20. På væggene ses to af de ialt 12 kors, der blev malet i forbindelse med kirkens indvielse omkring 1510. Kirkeindvielse og altertavle er således omtrent samtidige. Døbefonten i forgrunden stammer derimod fra den tidligere romanske stenkirke, og den er således omkring 800 år gammel. Indtil 1754-55 stod den på sin oprindelige plads i kirkens vestlige ende nær indgangsdøren. Foto: Henrik Bolt-Jørgensen.

Ved indvielsen af købstadskirken var korbuekrucifikset forholdsvis nyt. Det er udført ca. 1475, dvs. på den tid, da man var overvejede eller allerede var i færd med at nedrive den gamle stenkirke for at bygge en rigtig købstadskirke.

Men altertavlen er bestilt og udført specielt til den nye kirke en gang mellem 1510 og 1520. I midten ses jomfru Maria omgivet af Paulus og Maria Magdalene, og ude i sideskabene står de 12 apostle. Altertavlen er et pragtværk fra katolicismens sidste årtier i Danmark.

Til trods for dens klare katolske baggrund med jomfru Maria som centrum i stedet for Kristus fik den lov til at overleve reformationen, og det var først i 1717, at figurene blev erstattet af et maleri af J.J.Thrane. Efter en omtumlet tilværelse blev altertavlen restaure-

ret og genanbragt i koret i forbindelse med den store istandsættelse af kirken i 1976-77. Selv om den i dag mangler de fine træudskæringer, der i sin tid indrammede figurene, er den fortsat en fryd for øje og sind.

Vor tids udfordring

Reformationen i 1536 medførte væsentlige ændringer i den gudstjeneste, som kirkebygningen danner rammen omkring. Helgenerne måtte vige for reformatorenes ønske om at sætte Kristus i centrum, og den latinske korsang med de symboladede ritualer blev erstattet af Ordet og dets udlægning, dvs. af oplæsning af evangeliet og prædiken på modersmålet.

Men overgangen fra katolicisme til prote-

stantisme har næppe været så stor endda, for der er trods alt tale om en kristen kultur både før og efter reformationen. Skærer man de ydre ting bort, vil forskellene ofte vise sig ubetydelige i sammenligning med alt det, som katolikker og protestanter er fælles om.

Eller måske snarere var fælles om. For hér ved årtusindskiftet er det naturligt at spørge sig selv, om der fortsat er noget væsentligt, vi er fælles om i det moderne Danmark. Har vi fortsat en fælles kultur? Gør vi nok for at fastholde kendskabet til vor fælles historie? Gør vi nok for at indføre de nye generationer i det fælles værdigrundlag?

Det er spørgsmål, man nok skal vare sig for at give hurtige svar på, men det vil ikke være så ringe endda, hvis spørgsmålene får os til at

stoppe op for at tænke over, hvor vi kommer fra, og hvor vi er på vej hen.

Litteraturliste

Danmarks Kirker, Thisted Amt, 1. halvbind 1940 og 2. halvbind 1952. Udgivet af Nationalmuseet.

Trap, Danmark, Thisted Amt, Bind VI,2, Gad 1961.

Poul Hansen, Thisted Kirke, Museet for Thy og Vester Hanherred, 1978.

Svend Sørensen, Thisted Købstads historie, Bind 1, Det gamle Thisted, Knakken 1994.

Opfordring til læserne!

Året rundt sender læsere bidrag til JUL I THY – først og fremmest billeder til Det gamle Album. Men der kommer desværre ikke så mange som tidligere. Billeder fra hele Thy, Thyholm og Vester Hanherred har interesse – altså det tidligere Thisted Amt bortset fra Mors. Gerne morsomme motiver som supplement til billeder fra skole- og konfirmand-jubilæer, og så har bidrag fra læsere ude i den vide verden stor interesse. JUL I THY er baseret på det, der kaldes nostalgi. Ordet er udgået fra det græske nostos og oversættes til hjemve. Medlemmer af Thyboforeningen i København er blandt de flittigste læsere, og så sidder der ovre i Amerika thyboer, som drømmer om hjemstavnen og glæder sig, når de ser billeder af bekendte. Derfor: Send flere billeder!

Med venlig hilsen, Jørgen Miltersen

M Ø B L E R A T S

- rigtig håndværk

Håndværkervej 3 · Nors · 7700 Thisted · Telefon 96 18 41 00

ET THYBOHJEM I AFRIKA

Med etableringen af **Jensen Safaris Guesthouse** har vi forsøgt at skabe en oase for vore skandinaviske gæster, hvor vi kan hygge om dem med personlig service og god mad, inden turen går videre til andre eventyr på safari i Sydafrika eller vore nabolande. Den seneste udvidelse med hovedbygning og yderligere otte suiter med privat bad åbner officielt den 18. december 1999, hvor sangerparret Tove Hyldgaard og Tonny Landy optræder ved en koncert i haven. Alle thyboer er hjerteligt velkomne til denne festlige aften. Gratis entré!

Ellers kontakt os for et godt tilbud - vi laver enhver type rejser - individuelle rejser med eller uden guide, kør-selv ferier, golfsafarier, incentives, læserrejser, forretningskonferencer, jagtsafarier - kort sagt, ingen opgave er for stor eller for lille til os. Tyve års erfaringer med rejser i det sydlige Afrika sikrer et højt udbytte og personlig sikkerhed under rejsen.

Endnu enkelte ledige pladser på "*Årtusindskiftet med Jensen Safaris*" - afrejse 29/12/1999.

Rejs hertil med **Det Danske Haveselskab** og oplev ørkenen blomstre - afrejse 19/08/2000.

P.O. Box 4769 - Pretoria 0001 - SOUTH AFRICA

Telefon 0027 12 46 60 37 (ændres i løbet af år 2000 til 460 60 37)

Telefax 0027 12 346 16 92 - e-mail jensen@icon.co.za

Besøg vor hjemmeside på <http://www.jensensafaris.com> eller kontakt os via vor lokale agent:
WECO TRAVEL - Havnepladsen 5A - 9900 FREDERIKSHAVN - TLF 96 20 23 20 - FAX 96 20 23 23

7700 THISTED

STOREGADE 7 • TLF. 97 92 00 22

GLAS - PORCELÆN - KØKKENUDSTYR

IMERCO

HO-HO-HO

Sparekassen Thy

ønsker Glædelig jul & Godt nytår

Kom ind i Sparekassen Thy og få mere at vide om, hvordan du får bedre råd til julegaverne.

Vi har den rigtige juleånd

Vi er ikke som de andre
www.sparthy.dk

23.06.99

Julegaver

Smukke ting
i stort udvalg finder De
hos

Julegaver

Brix Andersen, guldsmed

Gågaden . Telefon 97 92 10 02

Ejnar K. Jeppesen

Kennert Sohn

Kresten Borggaard

Jens Kjergaard

Marianne Skjødt

Ellen Jensen

Dorte Lilleøre

Jette K. Larsen

Nybolig Thy

Jeppesen, Sohn
& Borggaard

...sammen med Nykredit

Stataut.
ejendomsrådgiverfirma

Storegade 8 . 7700 ThistedTlf. 97 92 22 88
Jernbanegade 3 . 7760 HurupTlf. 97 95 23 55

**ALT INDENFOR
BINDERI**
 Kæmpeudvalg i årstidens blomster
 Deres blomsterproblem
 – vort speciale
 Blomster sendes overalt

97 92 02 22
 Privat 97 93 12 54

**TOVES
BLØMSTER**
 Østerbakken 66, Thisted

**Jens Mølgaard
Network
ommunication**

Åbakkevej 6 · Thisted · Tlf. 97 92 18 01

Thisted Materialhandel

v/ Kaj Knudsgaard

matas vital shop beauty shop material shop
 Kaj Knudsgaard · Vestergade 16 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 00 52

MATERIALISTEN

Fremtidens Valg

v/ **Jacob Yde Pedersen**
 Ålborgvej 12 · Tlf. 97 92 29 77

v/ **Klaus Agesen**
 Ålborgvej 64 · Tlf. 97 92 19 77

Åben alle ugens dage
kl. 6.30 - 23.00

Bøger af enhver art og til
 ethvert formål

BALLEBY'S BOGHANDEL

v/ **NIELS ERIKSEN**
 Store Torv 5 · 7700 Thisted
 Telefon 97 92 00 90

Nissan Thisted

Nors Auto A/S
 Hanstholmvej 137, Nors, DK-7700 Thisted
 Telefon 97 98 18 55

Tillægslån

Lån til huset til lige, hvad De vil

REALKREDIT
Danmark

Gl. Toldbod * 7700 Thisted - Tlf. 98 12 53 00

- byens
spændende
... tøjbutik

Louise

Storegade 11, 7700 Thisted

Tlf. 97 92 02 11

**Bornerups
kontor & datacenter a/s**

Østerbakken 71 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 00 33

Deres håndværker

Alle former for

REPARATIONER

I tømrer- og snedkerarbejde

Nr. Allé - Thisted

Tlf. 97 92 12 04 · Bil-tlf. 30 97 38 04

Hermans Snedkeri

a.m.b.a.

- Alt i glarmesterarbejde
- Indramning

Thisted Glarmesterforretning

v/ H. C. Bach, Kongemøllevej 11, 7700 Thisted

Vi svarer altid på

97 92 19 17

Lorentzen
DAMEKONFEKTION

Telefon 97 92 28 33

**Fuld
effekt**

Elektrikeren

J.K. ELECTRIC APS

Bjørnevej 8 . 7700 Thisted

97 92 50 66

**B
L
I
K**

– Ring og bestil en af vore servicevogne med
uddannet VVS-montør

Niels Skaarup & Søn

Blikkenslager og VVS Installatør

Industrivej 4 - Tlf. 97 92 04 41 - 7700 Thisted

Calles Conditori

CARL EJNAR JACOBSEN

Storegade 8

Telefon 97 92 01 60

NORDVESTJYSK HANDELSGYMNASIUM

Lerpyttervej 52 • 7700 Thisted
Limfjordsvej 95 • 7900 Nykøbing Mors
Telefon 99 19 19 19 • Fax 99 19 19 99
e-mail: novehs@novehs.dk

Vi bruger moderne udstyr, når vi fremstiller Deres tryksager,
så De er sikker på høj kvalitet.

Produktion og salg af postkort over det meste af landet.

 wadmann
bogtryk / offset aps

Fabriksvej 8 . 7700 Thisted . Tlf. 97 92 31 66 . Fax 97 91 00 80

Ring efter en
Gardinbus

Se gratis ca. 1000 lange gardinlængder
hjemme i Deres egne stuer

HIL
bolig - tekstil

Telefon
97 92 24 44
- det er os
med
gardinbusserne!

Havnesmeden

Smede- og maskinværksted

v/ Leif Andersen

Tlf. 97 92 17 15

fax 97 92 68 15

Privat tlf. 97 92 02 04

Juul Sko

Vestergade 20 . Thisted . Tlf. 97 92 05 99
www.tops.dk

bjørndal & nordentoft

torvegade 1 . 7700 thisted
telefon 97 92 55 00
telefax 97 92 00 55

Få en
kasse-
kredit
til
uforudsete
udgifter

Unibank

CWO BRDR. W. HANSEN
Vestergade 84 . 7700 Thisted . Tlf. 97 91 10 00

BYEN STØRSTE UDVALG

Besøg vor flotte
Lene Bjerre afdeling
og se mange
smukke nyheder...

Thisted Dagblad

i Thy – om Thy – for Thy

Slagter Kjær 1/5

Møllevej . Thisted
Telefon 97 92 07 32

**brille-
huset**

Briller og
kontaktlinser

VESTERGADE 7
THISTED . TLF. 97 92 04 37

Lad os vælge

farver sammen.

• Nu også kunstnerfarver •

Profa Farver

Profa

Jensen & Langballe

Store Torv • 7700 Thisted

Tlf. 97 92 33 44

expert

Thisted

Vestergade 21, 7700 Thisted, tlf. 97 92 18 42

Super Brugsen

THISTED ARBEJDERFORENING

Store Torv • Tlf. 97 92 02 99

STIL KRAV. DET GØR VI

Forsikringsselskabet

»THISTED AMT« g/s

Thyparken 16

Telefon 96 19 45 00

Der er 200 tøjkspertter i Danmark
– i Thisted er det

tejk EKSPERTEN **Engelsk**

THISTED - HANSTHOLM

Wadmann

Store Torv

Thisted

Tlf. 97 92 10 32

Centrum for ure, briller og kontaktlinser

Gardin
EKSPERTEN
HANS ANDERSEN

STOREGADE 15 . 7700 THISTED
TLF. 97 92 09 77

DENEK-THISTED
Chr Sørensens Tømmerhandel as
bygge marked
TIGERVEJ 15 - 97 92 33 11

Nykredit

THISTED

Storegade 8
7700 Thisted
Tlf. 96 17 07 77

*Det er ikke det at vi
er bank - det er måden
vi er lokalbank på!*

Thisted Bank

ELKØB
KANSTRUP

Køkken - bad
Garderobe-
skabe
El-artikler
Hvidevarer
Hvidevare-
service

STOREGADE 4 • 7700 THISTED
TLF. 9792 45 50 • FAX 97 92 45 11

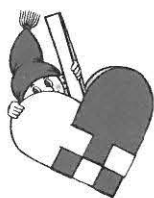
Smed Tæpper

Industrivej 61
7700 Thisted

97 92 13 88
Fax 91 91 09 17

KK **skilte**
THISTED

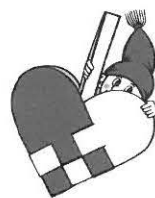
Vi ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår

synoptik

Fordi ingen er ens

Storetorv • Thisted • tlf. 97 92 44 61

REVISORGRUPPEN

MidtVest

Registrerede Revisorer FRR:

REVISIONSKONTORET I/S

v/Keld Hyldahl, Erik Harbo Larsen og Bjarne Ringgaard

Jernbanegade 18 - 7700 Thisted - Tlf. 97 92 08 99 - Fax. 97 92 04 11

Akupunktør
Søren Markvorsen

Thorstedvej 113

7700 Thisted

Tlf. 97911717

Behandling efter aftale

MIDT-VESTLYSK
DISTRIKTSAVISER A/S

THISTED POSTEN

TLF. 99 19 93 00

tb **thy bogtryk & offset** A/S
reklame

Telefon
97 87 16 66

**Jord-, beton
og murerarbejde**

HENNING THOBIASEN

Murermester

Tilstedvej 79 - 7700 Thisted - Tlf. 97 92 57 36

TILSLUTTET
//////BYG GARANTIORDNING//////

Hatten af for THY

ISBN 87 85 131 28 8

Kr. 59,-